

Presežki, ki bogatijo

Obdobje najbolj pestrega dogajanja v občini je za nami. Tudi letošnje je postreglo s številnimi družabno-kulturnimi presežki, ki so obogatili dogajanje v pomurski prestolnici in njeni okolici.

Foto: Darja Štravs Tisu

Dobrodošli v hramih učenosti

»Iz Ljubljane Slovenijo vidijo drugače, kot mi iz Slovenije vidimo Ljubljano«

Celostna prometna strategija: kakšni so načrti do leta 2031?

ZUNANJI DEL PODHODA V BAKOVSKI ULICI v Murški Soboti krasi nov grafit, ki je del pobude Mestne občine Murška Sobota in navijaške skupine Black Gringos za izboljšanje vizualne podobe mesta. Novi grafit so ob stoletnici Nogometne šole Mura ustvarili člani navijaške skupine Black Gringos, ki so v okviru tega projekta že začeli prekrivati neprimerne grafite na drugih mestnih površinah in jih zamenjali z novimi, estetsko privlačnimi umetninami. Pobuda poudarja uspešno sodelovanje med lokalno skupnostjo in navijači pri polepšanju Murske Sobotice. | Melita Marič

ČLANI IN ČLANICE JEEP KLUBA Veteran Murška Sobota niso zanemarili dolgoletne tradicije in so se z vozili odpravili na panoramsko vožnjo. Uvodoma je pred murskosoboškim BTC-jem, kjer se je vožnja začela, potekala krajša razstava s predstavitev dvajsetih starodobnih vojaških vozil in njihove opreme. Po okrepčilu in pozdravnem nagovoru direktorja trgovskega središča BTC City Murška Sobota Mitje Horvata in predsednika Jeep kluba Veteran Murška Sobota Štefana Jančariča, ki je podelil nekaj zahval za dolgoletno podporo tej njihovi prireditvi – med drugim sta jo prejela tudi župan Damjan Anželj in minister dr. Aleksander Jevšek, se je 41 voznikov in sopotnikov podalo na pot po Prekmurju. Jevšek je na koncu misli strnil v oceno, da so tudi letos čudovit obmurski svet prevozili s pomembnim sporočilom: Za mir in lepo prihodnost mladih! | Geza Grabar

GOSTITELJI OBČINSKEGA GASILSKEGA TEKMOVANJA so letos bili člani PGD Pušča, organizator pa Gasilska zveza Mestne občine Murška Sobota. Tekmovanja se je udeležilo 41 ekip in šestnajst pionirskih trojk iz vseh dvanajstih društev zveze. Zaradi lažje izvedbe je bilo dopoldne na sporedu tekmovanje mladih, popoldne pa so tekmovala članske in ekipe starejših gasilcev. Med mladimi so bili najboljši gasilci iz Rakičana in Murske Sobotice, slednji tudi pri članih A, pri članicah A so bile najboljše gasilke iz Bakovcev, pri članih in članicah B pa gasilci in gasilke iz Markišavcev. Najboljšo ekipo starejših gasilcev imajo v Krogu. Prehodni pokal zveze je za prvo mesto tudi letos šel v roke članom A PGD Murška Sobota, ki na tem tekmovanju ne poznajo poraza že od leta 2016, zato so doslej v trajno last osvojili že dva prehodna pokala, do osvojitve novega pa jih loči le še ena zmaga. | Geza Grabar

DEL VELIKEGA SODNIŠKEGA POGONA na nedavnih olimpijskih igrah v Parizu je bil tudi sodnik rokoborbe Stanislav Šernek, občan Mestne občine Murška Sobota. Po olimpijskih igrah leta 2012 v Londonu, leta 2016 v Riu de Janeiru in leta 2021 v Tokiu je delil pravico še na tekmovanjih v rokoborbi na nedavnih olimpijskih igrah v Parizu. Kot je povedal po vrnitvi, je sodil na kar 67 dvobojev od skupaj 348. Vsak dan je bil prisoten pri polfinalnih dvobojih in borbah za medalje. Posebno ponosen je na to, da je bil glavni sodnik na zgodovinskem dvoboju Kubanca Mijaína Lópeza Núñeza, ki je postal prvi športnik v zgodovini z osvojenimi petimi zlatimi medaljami v rokoborbi na petih zaporednih olimpijskih igrah. »To je zame ogromno priznanje,« je poudaril in dodal, da dvajsetletna kariera sodnika na najvišji ravni zahteva nenehno izobraževanje, prilagajanje in spremljanje novosti. | Geza Grabar, foto: osebni arhiv Stanislava Šerneka

MLADI NOGOMETIŠI SELEKCIJE U11 iz ŠNK Bakovci so se med 6. in 9. junijem 2024 udeležili mednarodnega nogometnega turnirja v Crikvenici na Hrvaškem. Na turnirju z imenom Crikvenica cup je nastopilo več kot 350 ekip iz 120 klubov in več kot desetih držav. Med številnimi velikimi klubi je barve Bakovcev na stadionu NK Grobničan pogumno zastopalo deset dečkov. Mladi nogometaši so se pomerili z vrstniki iz drugih držav ter z borbenostjo in nogometnim znanjem dokazali, da se lahko postavijo po robu velikim klubom, kar dokazuje tudi odličen rezultat. Dečki so se domov vrnili bogatejši z mednarodnimi izkušnjami in pravijo, da se tovrstnih turnirjev želijo še večkrat udeležiti. | Sanja Weindorfer, foto: ŠNK Bakovci

FOTOKLUB MURSKA SOBOTA je v Pokrajinski in študijski knjižnici Murška Sobota pripravil drugo klubsko fotografsko razstavo, in sicer v dveh sklopih. Vsak sklop se je posvečal posebni temi ter tako odprl vpogled v različne fotografske sloge in pristope. Prvi z naslovom »Na dopustu« je bil predstavljen v juliju, ko so obiskovalci lahko občudovali fotografije, ki so pripovedovale o brezskrbnih trenutkih, naravnih lepotah in doživetjih, ki so jih avtorji ujeli med poletnim oddihom. Avgustovska razstava je prinesla drugi sklop z naslovom »Sence«. Takrat so avtorji pozornost usmerili na igro svetlobe in senc. Na ogled je bilo trideset izbranih fotografij, ki jih je ustvarilo štirinajst avtorjev. | Melita Marič

V Murski Soboti se bodo razvijali talenti

UREDNIŠTVO
FOTO: ARHIV MOMS

Predstavniki Mestne občine Murska Sobota, Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije so podpisali pismo o nameri za sodelovanje pri ustanovitvi Talent centra Slovenija.

Blaž Cvar, Damjan Anželj in Tibor Šimonka so podpisali pomemben dokument.

Cilj je, da center kot pilotni projekt za Slovenijo zagotovi inovativno in kreativno okolje, ki bo delovalo kot inkubator za spodbujanje znanstveno podkrepjene poklicne usmeritve in premišljenega odločanja mladih o nadaljnjem izobraževanju glede na kompetence, talente, sposobnosti in cilje. Osnovo predstavlja model, ki ga je razvil in ga izvaja Talent center Graz. Talent center Slovenija bo deloval v okviru regijskega projekta Tehnološko-kompetenčni park Soboško jezero.

Ciljna skupina so mladi

Župan Damjan Anželj je ob podpisu povedal, da se bo delovanje centra osredotočalo na ciljno skupino mladih, ki šteje približno 20.000 posameznikov, ki vsako leto izbirajo svojo poklicno pot, hkrati pa bodo v centru poskušali preprečiti pomanjkanje kadrov glede na potrebe gospodarstva in zaradi napačnih odločitev pri izbiri poklica. »Praksa, ki smo si jo ogledali v Gradcu, kaže, da takšen center bistveno prispeva k zmanjšanju števila opustitev šolanja ali prehodov v drugo šolo. Namenjen bi bil tudi odraslim zaposlenim, ki se želijo prilagoditi novim trendom na delovnem mestu, se naučiti novih veščin ali razumeti svoje interese in talente na globlji ravni,« je dodal. »Zavedamo se, da brez izobraženih, kompetentnih in motiviranih kadrov ne moremo doseči ustreznega razvoja države,« je povedal predsednik Gospodarske zbornice Slo-

venije Tibor Šimonka. »Mladim moramo zagotoviti spodbudno, inovativno in kreativno okolje, v katerem bodo lahko premišljeno izbrali svojo izobraževalno in poklicno pot. Tu vidimo pomembno vlogo talentnih centrov, zato verjamem, da bo ta prvi center le začetek, kmalu pa mu bodo sledili tudi drugi po vsej Sloveniji.« Predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Blaž Cvar pa je izpostavil: »V luči pomanjkanja kadra v obrti in podjetništvu je Talent center Slovenija zagotovo eden pomembnih korakov pri razreševanju kadrovske problematike. V zbornici imamo veliko znanja in kompetenc s področja izobraževanja, zato verjamemo, da bomo nepogrešljiv člen novega centra.«

V projektu med drugim zasledujejo naslednje cilje:

- vzpostavitev inkluzivnih podpornih platform, ki spodbujajo osebno rast in razvoj mladih in

- drugih zainteresiranih skupin;
- uvedba znanstveno utemeljenih revolucionarnih sistemov testiranja posameznikovih kompetenc, talentov in sposobnosti;
- postavitev Talent centra Slovenija kot ključnega vozlišča za razvoj talentov in inovativnih pristopov v poklicni orientaciji mladih ter zagotovitev strokovnega podpornega okolja kariernim svetovalcem in svetovalnim delavcem;
- prispevek k dodatnemu gospodarskemu zagonu ter zagotovitvi kvalificirane in motivirane delovne sile na podlagi strukturiranega, znanstveno podkrepjenega pristopa k poklicni orientaciji;
- zagotovitev potenciala za razvoj visokotehnoloških podjetij in posledično zmanjšanje bega možganov;
- vzpostavitev kakovostnega partnerstva med ključnimi gospodarskimi in državnimi institucijami.

Mestna občina Murska Sobota si prizadeva za izvedbo regijskega projekta Tehnološko-kompetenčni park Soboško jezero, v okviru katerega bi vzpostavili tudi delovanje Talent centra Slovenija. Pomurske občine se namreč zaradi nižje gospodarske razvitosti in visokošolskih centrov, ki delujejo v drugih regijah, soočajo s prekomernim begom možganov, kar ima negativne posledice za celotno regijo. Z vzpostavitvijo Tehnološko-kompetenčnega parka Soboško jezero naj bi ustvarili okolje za podporo, raziskovanje in mreženje gospodarstva in znanja. Posledično naj bi to vodilo do ustvarjanja novih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo ter krepitve sodelovanja z univerzami in tujimi znanstvenimi in preostalimi inovativnimi institucijami.

Pestro dogajanje

Drage občanke, cenjeni občani,

letošnje poletje si bomo prav gotovo zapomnili po zelo vročih dnevih in toplih poletnih nočeh s številnimi prireditvami, ki so bogatile naše mesto. Uspešnemu Festivalu Soboški dnevi so v organizaciji Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota sledili odlični petkovi koncerti Soboškega poletja na Trgu kulture in romantični koncerti na grajskem dvorišču, kjer se je ob sobotah dopoldne razlegal še prešeren smeh otrok, ki so uživali ob gledaliških in lutkovnih predstavah. Otroci so na račun prišli tudi v Igrivem parku, ki so ga pripravili pri Mikku ter ob sodelovanju različnih društev in posameznikov. V Mikku so poskrbeli še za številne poletne koncerte, razstave, festivale in nove dogodke, ki so napolnili grajsko dvorišče in mestni park. Rokave so zavihali tudi v Klubu prekmurskih študentov in za mlade pripravili bogat poletni program od kina pod zvezdami do pravega mini festivala v mestnem središču.

Konec avgusta je bila Sobota v znamenju plesa, saj je gostila že 19. mednarodni festival sodobnega plesa Front@. Plesalci so letos poleg velikega odra v Gledališču Park svoje izjemne predstave izvedli na začasnem odru v senci drevesnih krošenj mestnega parka, kamor smo v najbolj vročih dneh začasno preselili tudi kulinarično prireditev Sočna vilica.

Letošnji že 14. Festival prekmurske šunke in prekmurske gibanice je mestno središče napolnil s številnimi obiskovalci od blizu in daleč, ki so uživali v kulinaričnih dobrotah in kulturnem izročilu regije. Veseli me, da nadaljujemo tradicijo dogodka z izjemnimi ambasadorji naše prekmurske kulinarike!

Uspešna sezona še traja na našem letnem kopališču, ki kopalcem nudi prijetno osvežitev v zelenem objemu Fazanerije. Spet drugi se raje odločajo za kopanje v Soboškem jezeru, ki skupaj z Expanom postaja vse bolj priljubljena izletniška točka za številne obiskovalce, tudi iz tujine.

Na tem mestu se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste vsak na svoj način prispevali k organizaciji številnih poletnih dogodkov ter promociji našega mesta in občine. Verjamem, da je bil ves trud poplačan z odličnim obiskom in pohvalami, ki naj bodo spodbuda za nadaljnje delo. Na mestni občini že pridno snujemo program dogajanja za mesece, ki prihajajo!

Učencem in dijakom želim uspešen začetek šole, študentom uspešen začetek študijskega leta, vsem nam pa prijetno in s soncem obsijano jesen!

Vaš župan,

Damjan Anželj

Hvala, poletje, bilo si čudovito!

NATALIJA KREFT
FOTO: ALEŠ CIPOT

Jesen je pred vrati. Preden se kulturni in drugi dogodki s prostega preselijo pod streho in na toplo, je prav, da se ozremo na poletje, ki je naše mesto obogatilo z izjemnim glasbenim in gledališkim dogajanjem.

Začelo se je z 28. Festivalom Soboški dnevi, ki je v osmih dneh postregel s kar triindvajsetimi odličnimi dogodki. To so bila izjemna glasbena, plesna in gledališka doživetja za različne generacije. Številni domači in tuji glasbeni ter drugi izvajalci so vsak na svoj način nagovorili obiskovalce. Na Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota ocenjujejo, da je dogodka festivala obiskalo okrog 35.000 obiskovalcev od bližje in daleč.

Odlična ocena za Soboško poletje in Skrito

na grajskem dvorišču

V juliju in avgustu so petkove večere v mestu glasbeno obarvali številni izvajalci, ki jih je zavod v naše mesto povabil v okviru festivala Soboško poletje 2024 in cikla Skrito na grajskem dvorišču 2024. Na Trgu kulture so bili koncerti vsak drugi petek, Maja Keuc je nastopila prva, festival pa je zaključil moški vokalni kvintet Aeternum. Vmes smo lahko uživali še v melodijah legendarnih Avtomobilov, Slavka Ivančiča ter ansambla Alma del Viento, ki nam je približal glasbo Južne Amerike.

Petke vmes so v čarobnem ambientu grajskega dvorišča bogatili Teo Collori & Momento Cigano, Satori, Daniel Caccia & Organ Trio ter Balladero. Med svetovno turnejo Freedom Tour so se v našem mestu ustavili še glasbeniki iz Združenih držav Amerike, ki so nastopili z orkestrom, big bandom in zborom. Za koncert v Murski Soboti so izbrali nekaj filmskih klasik in dela sodobnih skladateljev. Poletje v Murski Soboti že vrsto let zaznamujejo tudi poletni tabori Glasbene mladine Slovenije, ki so tudi v letošnjem juliju pripravili tri koncerte za lju-

bitelje klasične glasbe. Brezskrbne poletne dni bodo gotovo pogrešali tudi najmlajši, saj se je s predstavo »Janko in Metka« (31. 8.) zaključil del Poletja v mestu s predstavami za otroke. Vsako soboto v juliju in avgustu so lahko otroci v senici grajskega dvorišča uživali v lutkovnih predstavah različnih slovenskih lutkovnih gledališč.

Nepozabni koncerti in dogodki pod zvezdami

Soboško poletje 2024 in cikel Skrito na grajskem dvorišču 2024 sta to poletje po ocenah organizatorjev na dogodka

privabila več kot 4000 obiskovalcev. Dobro obiskani sta bili tudi obe ediciji Knjižnice pod zvezdami, kjer sta poleg literarnih gostov Zvezdane Mlakar, Eveline Rudan in Denisa Škofiča nastopila Aleksander Mežek in Zoran Predin. Organizatorji pravijo, da jim je letos bilo naklonjeno tudi vreme, saj jih je pod streho preganala le nevihta 2. avgusta, bo pa takratni koncert Avtomobilov v Gledališču Park obiskovalcem zagotovo ostal v prečudovitem spominu.

Na Dnevih poezije in vina so na literarno-glasbenem večeru v Knjižnici pod zvezdami na grajskem dvorišču nastopili Evelina Rudan, Denis Škofič in Zoran Predin. Dogodek je povezoval Benjamin Langner von Höveling.

Daniel Caccia & Organ Trio so nastopili v okviru programa Skritega na grajskem dvorišču. Predstavili so se z večnimi melodijami Franka Sinatre in zlatega obdobja 50. in 60. let, poustvarjenimi v ritmič soulful jazzu, R'n'B-ja in gospela.

Slavko Ivančič je s spremljevalno glasbeno skupino v okviru Soboškega poletja nastopil na Trgu kulture in obiskovalce navdušil s številnimi priljubljenimi pesmimi.

Župan je med zidovi rakičanskega gradu sprejel dvojne prvakine Slovenije za minulo sezono, nogometašice ŽNK Mura Nona z vodstvom kluba. Po večerji je nastala skupna fotografija.

Slovensko ulico napolnila mladostna energija

ALEŠ CIPOT

V Klubu prekmurskih študentov so 90. obletnico obeležili v okviru projekta KPŠ poletje, ki je v mestno središče Murske Sobote prinesel dvodnevni glasbeni festival.

Prvi dan dogajanja so v hip-hop večeru nastopili Mrigo, Ghet, Emkej in Drill ter DJ SunnySun. Naslednji večer so zai-grale skupine Koala Voice, Kokosy in Ka te trga. V študentskem klubu so poudarili, da so s festivalom želeli poživiti mestno jedro ter ustvariti prostor, kjer se mladi lahko družijo, zabavajo in izražajo svojo ustvarjalnost. Študenti želijo s tem festivalom pokazati, da Murska Sobota živi in diha z mladostno energijo in kulturo. Z izborom iz-

ključno slovenskih glasbenikov želijo podpreti domače kulturnike. Obisk koncertov je bil brezplačen. Ker so tovrsten dogodek organizirali prvič, niso vedeli, kaj pričakovati. Imeli so zgolj jasno vizijo in močno željo, da bi bil dogodek dobro sprejet, zlasti da bi ga dobro sprejeli mladi v Prekmurju. Odziv in obiskanost dogodka sta organizatorje prijetno presenetila. Prejeli so veliko pozitivnih komentarjev, kar jih dodatno motivira za organizacijo novih kakovostnih dogodkov.

V znamenju praznovanja

Kot eden najstarejših študentskih klubov letos praznujejo 90 let delovanja. V letošnjem letu so v KPŠ izvedli številne raznovrstne dogodke in bili dejavni na različnih področjih, kar je prispevalo k bogatemu udejstvovanju mladih v Prekmurju. Do konca leta načrtujejo nadaljevanje pestrega programa, vrhunec bo proslava ob 90-letnici, ki bo potekala oktobra.

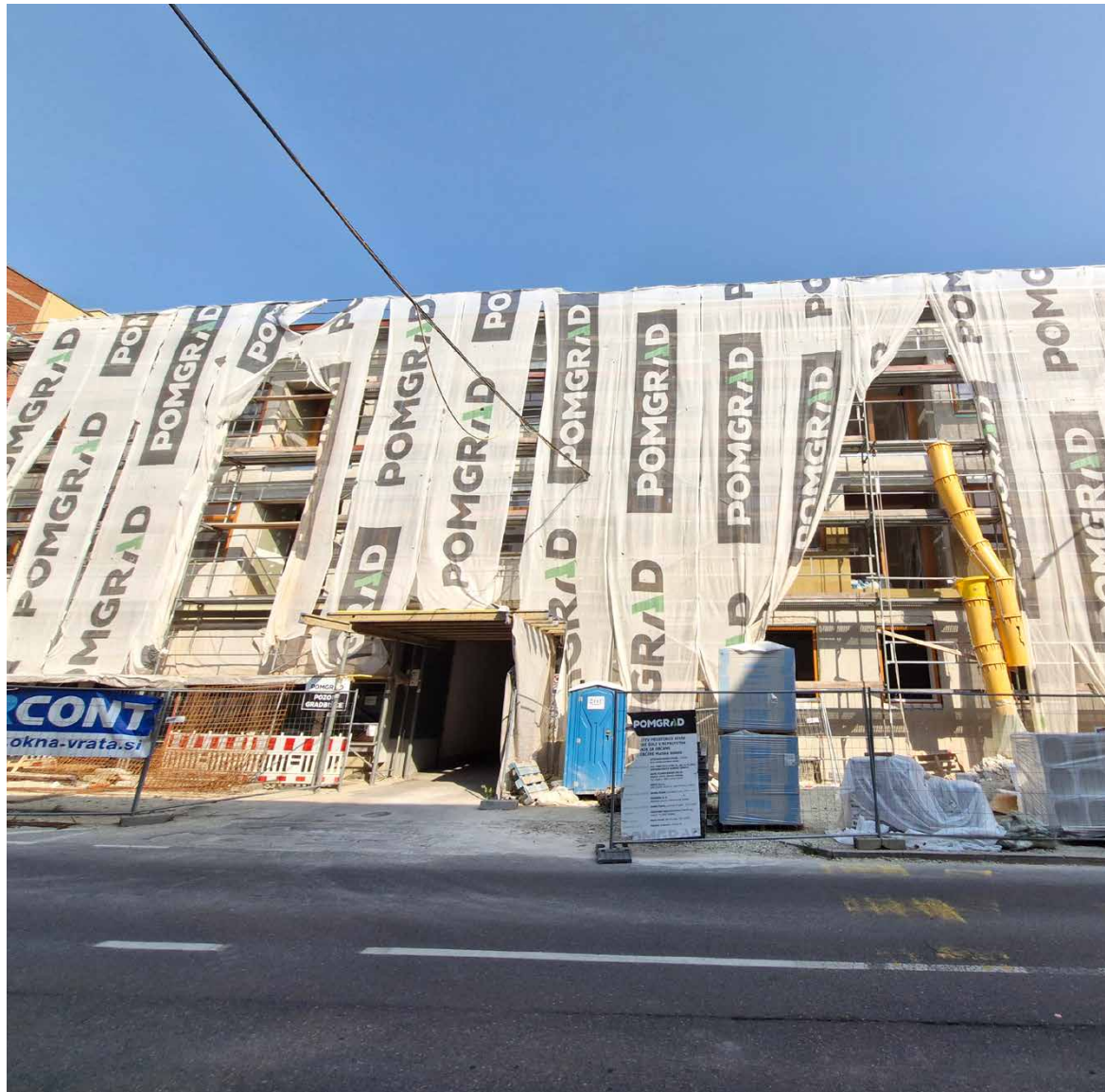

Odziv in obiskanost dogodka sta organizatorje v Klubu prekmurskih študentov prijetno presenetila.

V nekdanji ekonomski šoli kmalu prvi stanovalci

KSENIJA GLAŽAR

Stavba nekdanje ekonomske šole, v kateri bodo kmalu na voljo stanovanja za mlade, dobiva novo podobo in nov namen.

Stanovanja bodo prve stanovalce sprejela po pridobitvi uporabnega dovoljenja, predvidoma decembra letos.

Renova nekdanje šole v stanovanja za mlade je v polnem teku. Izvajalci že opravljajo zaključna fasaderska dela in postavljajo novo kolesarnico, v notranjosti potekajo zaključna obrtniška dela. Dela bodo zaključena predvidoma sredi novembra, stanovanja pa bodo prve stanovalce sprejela po pridobitvi uporabnega dovoljenja, predvidoma decembra. V prenovljeni stavbi bo na voljo dvanajst stanovanj za mlade

samske, pare in družine v prvem in drugem nadstropju, v pritličju bodo na voljo še tri neprofitna stanovanja, eno bo prilagojeno za invalide. Okvirna višina najemnine bo znašala od 172,55 evra za najmanjše stanovanje v izmeri 34,17 m² do 320,94 evra za največje stanovanje v izmeri 66 m².

Še možnost prijave na javni razpis

Na junijski javni razpis za do-

delitev namenskih najemnih stanovanj mladim v Mestni občini Murska Sobota je prispelo sedemnajst vlog, od tega je razpisne pogoje izpolnjevalo sedem prosilcev. Ponovni javni razpis za preostalih pet stanovanj je objavljen v tej številki Soboških novin ter na spletnih straneh Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota in Mestne občine Murska So-

»Želim prispevati k boljšemu razvoju romske skupnosti v občini«

KSENIJA GLAŽAR

Darko Rudaš je član mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota kot predstavnik romske skupnosti že sedmi mandat. V aktualnem mandatu je član komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter komisije za romska vprašanja. Je tudi član svetov javnih zavodov glasbene šole in vrtca, upravnega odbora počitniškega doma v Baški ter na regijski ravni član razvojnega sveta regije.

Sodelovanje in dialog za boljše življenje vseh občanov

»Ponosen sem, da občanke in občani romsko skupnost sprejemajo kot sebi enakovredno, prav tako sem ponosen na pripadnike in pripadnice romske skupnosti, ki se zavedajo pomena sobivanja in odgovornosti do večinskega prebivalstva.«

O motivaciji za kandidacijo za mestnega svetnika oziroma predstavnika romske skupnosti v domači občini pravi, da ostaja enaka kot v prejšnjih mandatih – želi prispevati k boljšemu razvoju romske skupnosti v občini. Njegov cilj je prispevati k celotnemu razvoju občine in izboljšati kakovost življenja za vse njene prebivalce. »Verjamem, da lahko s sodelovanjem in dialogom ustvarimo boljše pogoje za življenje vseh občanov,« pravi Rudaš. Kot mestni svetnik si prizadeva ustvariti prostor in okolje, kjer se bomo vsi občani in občanke počutili dobrodošli, spoštovani in cenjeni. Želi si, da

naša občina postane kraj, kjer ljudje želijo bivati in se razvijati. Zavzema se za projekte, ki izboljšujejo kakovost življenja, spodbujajo vključevanje vseh skupin v družbo in omogočajo enake možnosti za vse, ne glede na njihove socialne ali etnične pripadnosti.

Spoštovanje in razumevanje ključ do uspešnega sobivanja

O občini pravi, da ima veliko priložnosti in potencialov, še zlasti na področju vključevanja ranljivih ciljnih skupin, kot so Romi in mladi. Po njegovem mnenju bi jih morali aktivno vključevati v različna področja, kot so turizem, kultura in podjetništvo. S spodbujanjem teh skupin k sodelovanju in inovativnosti lahko naša občina postane dinamičnejša in uspešnejša skupnost, v kateri lahko vsakdo najde svoje mesto. Ponosen je, da občanke in občani romsko skupnost sprejemajo kot sebi enakovredno, prav tako je ponosen na pripadnike in pripadnice romske skupnosti, ki se zavedajo pomena sobivanja in odgovornosti do večinskega prebivalstva. Ta medsebojni odnos temelji na spoštovanju in razumevanju, kot pravi Rudaš, kar je ključno za mirno in uspešno sobivanje vseh prebivalcev naše občine. Njegov najljubši kotiček v naši občini je Soboško jezero z Expanom. »Ta čudovita naravna oaza mi omogoča sprostitve in užitek v naravi, še zlasti pa uživam v trenutkih, ko si tam privoščim dobro kavico. To je prostor, kjer se lahko povežem z naravo in nabere novo energijo za vsakodnevne izzive,« še pravi Rudaš.

Darko Rudaš živi z družino v Pušči, kar mu je v veliko veselje in ponos. Še zlasti je ponosen na sina in hčer, ki sta uspela pridobiti ustrezno izobrazbo in sta na svojih področjih zelo uspešna. Zaposlen je pri Razvojnem centru Murska Sobota. Aktivno sodeluje pri Forumu romskih svetnikov in Zvezi Preporod, kjer se zavzema za pravice in boljši položaj romske skupnosti. V prostem času se rad posveti družini in obisku naravnih lepot naše občine.

SKLEP 2)

Svet za invalide opozarja, da je dne 11. 12. 2010 stopil v veljavo Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17), ki v 9. členu določa prepoved diskriminacije zaradi invalidnosti pri dostopnosti do uporabe objektov v javni rabi ter obveznost prilagoditve objektov v javni rabi z gradbenimi in tehničnimi napravami, zvočnimi in svetlobnimi indikatorji, pisnimi informacijami in drugimi ustreznimi tehničnimi prilagoditvami. Objekte, ki se gradijo, in objekte v javni rabi, ki se rekonstruirajo, je treba primerno prilagoditi med gradnjo oziroma rekonstrukcijo objekta. Po 38. členu omenjenega zakona je rok za primerno prilagoditev obstoječih objektov v javni rabi oz. odpravo grajenih in komunikacijskih ovir 15 let od uveljavitve zakona. Prilagoditev objektov v javni rabi bi v skladu z zahtevami zakona bilo torej treba izvesti najpozneje do 10. 12. 2025.

Dobrodošli v hramih učenosti

KSENIJA GLAŽAR

Septembra je v petih osnovnih šolah v naši občini prvič sedlo v šolske klopi 165 prvošolcev, in sicer 75 v Osnovni šoli I, 30 v Osnovni šoli II in 6 v podružnični osnovni šoli v Krogu, 32 prvošolcev v Osnovni šoli III, 16 v Osnovni šoli Bakovci in 6 v Osnovni šoli IV Murska Sobota s prilagojenim programom.

Sprejemov prvošolcev se je udeležil tudi župan Damjan Anželj, ki jim je zaželel veliko poguma, radovednosti in vztrajnosti na njihovi poti v svet znanja.

V BAKOVCIH so se na prvi šolski dan prvošolci skupaj s starši zbrali v šolski telovadnici, kjer sta jih nagovorila župan Anželj in ravnateljica Jožica Lukač. Posladkali so se s torto in makovo potico, ki na prvi šolski dan ne sme manjkati.

NA OSNOVNI ŠOLI I MURSKA SOBOTA so za prvošolce sprejem pripravili v mali športni dvorani ter ga popestrili s kratkim kulturnim programom učenek in učencev nižjih razredov. Program sta vodili učenki Marla in Julija. Nato so se prvošolci pridružili razredničarkam in se odpravili v učilnice.

Drugi september je bil prvi šolski dan tudi za učence prvega razreda na matični **OSNOVNI ŠOLI II MURSKA SOBOTA IN PODRUŽNIČNI V KROGU**. Skupaj s starši so jih najprej sprejeli v telovadnici, nato pa so se učenci z učiteljicami odpravili v učilnice.

NA OSNOVNI ŠOLI III MURSKA SOBOTA so za letošnje prvošolce ponovno pripravili pester kulturni program. Drugošolci, tretješolci in četrtošolci so jih pozdravili z glasbeno-plesnimi točkami, pozdravila pa sta jih še župan in ravnateljica. Zaželeli so jim prijetno, ustvarjalno in uspešno šolsko leto. Ker letos na šoli gostuje oddelek prvega razreda CSG Maribor (Center za sluh in govor Maribor), so se sprejemu pridružili tudi njegovi učenci.

Župan Damjan Anželj je ob začetku novega šolskega leta pozdravil tudi učence in zaposlene na **OŠ IV MURSKA SOBOTA**. Na omenjeni šoli sicer še vedno zbirajo sredstva za nakup novega kombija, prilagojenega prevozu gibalno oviranih otrok. Možnosti donacij lahko preverite na spletni strani www.os4ms.si.

Več investicij v šolah

Mestna občina je iz občinskega proračuna sofinancirala razna investicijsko-vzdrževalna dela po programu posameznih osnovnih šol. Izvedena je bila sanacija atletske steze pri Osnovni šoli I. Odprti sta javni naročili za zamenjavo svetil v športni dvorani Osnovne šole III in za popravilo toplovoda v kotlovnici šole v Bakovcih, urejajo tudi dovoz do Osnovne šole IV s Trstenjakove ulice.

Enkratna denarna pomoč

Mestna občina Murska Sobota tudi letos staršem prvošolcev za nakup šolskih potrebščin pomaga z enkratno denarno pomočjo, ki letos znaša sto evrov. Vloga za uveljavitev pravice do te enkratne denarne pomoči je objavljena na spletni strani občine, na voljo je tudi v vložišču. Poleg tega vsi prvošolci naših osnovnih šol prejmejo polico za nezgodno zavarovanje.

V znamenju prekmurske kulinarike

KSENIJA GLAŽAR

Na Slovenski ulici v Murski Soboti je potekal tradicionalni Festival prekmurske šunke in prekmurske gibanice, ki je ponovno postregel z bogato ponudbo regijske kulinarike.

Festival prekmurske šunke in prekmurske gibanice, ki slavi bogato kulinarično dediščino Prekmurja, je bil tudi letos dobro obiskan.

Letošnji, že štirinajsti festival je organiziral Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota v sodelovanju z Društvom za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot ter ob podpori Mestne občine Murska Sobota. Po besedah župana Damjana Anželja ta festival, ki vsako leto prispeva k prepoznavnosti regije, v mesto vedno znova privabi številne obiskovalce z vseh koncev Slovenije in iz tujine. Obiskovalci so lahko poleg dveh najbolj prepoznavnih prekmurskih jedi poskusili tudi druge tradicionalne prekmur-

ske jedi, kot so bograč, langaš, dōdoli, retaši, posolanke in idinjače, ki so jih kuharski mojstri pripravljali v skladu s sodobnimi trendi in iz lokalnih sestavin. Festivalsko dogajanje so popestrili s prikazom priprave prekmurske gibanice, posebna zanimivost je bila nagrada za ugotovljeno težo prekmurske šunke. Pester je bil tudi kulturni program, zaznamovan z etnološkim pridihom. Nastopili so Marko banda, folklorni skupini KUD Beltinci in KUD Šalovci, vokalna skupina Irmice, učenci Glasbene šole Beltinci, Lukas in Lara Gu-

milar, romski glasbeniki Romano Glauso in skupina KAT & The DEDO's. Na festivalu so podelili priznanja najboljšim proizvajalcem naših gibanic in šunk. Za prekmursko šunko so zlata priznanja prejeli Kodila, Turistična kmetija Puhan in Posestvo Passero, za prekmurske gibanice pa Terme 3000, Skupina Hudo dobro, Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, Pekarna Omar, Katarina Puhan, nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Gostinstvo Patus, CUDV Draga, Gostilna Marič, Pribinovina, Mlinopek in Hlebček.

Še zadnje dejanje devete sezone

NATALIJA KREFT

FOTO: ALEŠ CIPOT

Mnogoteri okusi, stari znanci, novi prijatelji.

Čprav bo Sočna vilica na Slovenski ulici v Murski Soboti 27. septembra zadnja v deveti sezoni, bo še vedno ponudila nova doživetja, stare znance, nove prijatelje in mnogotere okuse ulične kulinarike.

Deveta sezona festivala ulične kulinarike Sočna vilica je na Slovenski ulici v Murski Soboti pričarala prav posebno pravljico okusov jedi, ki so jih izza stojnic in iz kamiončkov s hrano ponujali kuharski mojstri od blizu in daleč.

Od maja so se skoraj vsak drugi petek v mesecu po središču mesta širile opojne vonjave Orienta, daljne Azije, ameriškega divjega zahoda, obal Sredozemskega morja, nacionalnih kuhinj evropskih držav ter domačih slovenskih, prleških in prekmurskih jedi, pripravljenih na sodoben način. Kletarji, vinarji, barmani in pivovarji so skrbeli, da je njihova pijača dopolnjevala hrano in da v vročem vremenu, ki je pregrelo kar nekaj Sočnih vilic, obiskovalci niso ostali žejni. Mimogrede, prav zaradi visokih temperatur je Sočna vilica letos izjemoma v juliju dvakrat gostovala v zavetju mestnega parka. Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, ki je organizator festivala ulične kulinarike v sodelovanju z Mestno občino Murska Sobota, je letos k sodelovanju povabil različna društva, obenem pa ponudil prostor gostincem, ki se šele uveljavljajo na svojem področju. Več kot tisoč obiskovalcev se je vsakič razveselilo obrazov slovenske glasbene scene, ki so obogatili dogajanje in na festivalu ulične kulinarike poskrbeli za duhovno hrano. Na oder so stopili tudi glasbeni talenti, ki so se izkazali na javnem pozivu Odprti oder, ki ga organizira zavod.

Spomin na genocid

GEZA GRABAR

Zgodovinska dejstva iz druge svetovne vojne bi morala biti tudi del šolskih učnih načrtov.

Ob svetovnem dnevu spomina na romske žrtve genocida v drugi svetovni vojni, ki ga obeležujemo 2. avgusta, je bila v prekmurski enoti Pokrajinskega arhiva Maribor v Murski Soboti spominska slovesnost. Na njej so se spomnili dogodkov izpred osemdesetih let, ko so nacisti v uničevalnem taborišču Auschwitz-Birkenau v eni noči umorili skoraj štiri tisoč Romov in Sintov. Jožek Horvat Muc, predsednik Zveze Romov Slovenije, ki je bila ena glavnih organi-

zatoric prireditve, je v nagovoru obsodil nekatere zahteve posameznikov iz slovenske politike po sankcioniranju nekaterih dejanj Romov ter poudaril, da so za strpnost v družbi potrebne sistemske rešitve romske problematike ter odprava revščine, diskriminacije in sovražnega govora. Zavzel se je tudi za to, da bi tematiko, povezano z genocidom nad Romi v drugi svetovni vojni, zaradi boljšega poznavanja nekaterih zgodovinskih dejstev umestili v šolske zgodovinske učbenike. Tudi Mar-

jan Šiftar, predsednik uprave Dr. Šiftarjeve fundacije, ene od soorganizatoric spominske prireditve, je prepričan, da so tovrstni dogodki priložnost za krepitev potrebne kolektivne zavesti in odgovornosti, obenem pa trenutek za premislek o medsebojnih odnosih med ljudmi, ki živijo na tem prostoru. Slavnostni govornik mag. Dejan Židan, državni sekretar na gospodarskem ministrstvu, se je zavzel, da moramo v družbi narediti vse, da se zgodovina v najbolj negativni obliki ne ponovi. Ohranja-

Spomnili so se dogodkov izpred osemdesetih let, ko so nacisti v uničevalnem taborišču Auschwitz-Birkenau v eni noči umorili skoraj štiri tisoč Romov in Sintov.

nje spomina je eden od korakov, ki jih je treba narediti v tej smeri, vendar pa to ni dovolj, je dejal. Dogajanje v veliki konferenčni dvorani pokrajinskega arhiva so sklenili govorniki romolog mag. Jožek

Horvat Muc, Marijan Križman, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB, zgodovinski antropolog dr. Marjan Toš ter pravnica in raziskovalka doc. dr. Vera Klopčič.

Braga jih je očarala

RENATA ROŽANC

Erasmus+ – nepozabna izkušnja dijakinj Srednje zdravstvene šole Murska Sobota v Bragi na Portugalskem.

Izkušnja prakse Erasmus+ jih je nedvomno obogatila na vseh ravneh in jim bo gotovo ostala v srcu. Projekt je financirala Evropska unija.

To šolsko leto smo izvedli že tretjo prakso v tujini, tokrat v slikovitem portugalskem mestu Braga. Sedmerica dijakinj tretjega letnika (Anisa Černela, Daša Debelak, Klara Györek, Ana Katarina Kociper, Taira Celec, Iva Cirkvenčič in Nika Križanič) se je junija učila in razvijala v domovih za starejše, prav tako pa so izvajale pomoč na domu, s čimer do zdaj še niso imele izkušenj. Pridobivale so dragocene izkušnje in znanja, spoznavale lokalne delovne prakse ter iskale nove načine in perspektive v primerjavi s slovenskim sistemom. Ob delu so se poglobljale v bogato portugalsko kulturo, njihovo zgodovino, mentaliteto in način življenja. Braga, eno najstarejših mest na Portugalskem, je znana po bogati zgodovini in kulturni dediščini. V mestu stoji slavna cerkev Bom Jesus do Monte, ki je vključena na Unescov seznam svetovne dediščine. Portugalci so tudi veliki ljubitelji kave, saj je povprečen Portugalček popije približno štiri skodelice na dan! Očarala jih je naravna lepota, odkrivala so lokalne znamenitosti, se prepuščale sredozemskemu podnebjju in se seveda razvajale z zelo ljubo sladico pastel de nata. Vsak dan je prinesel nova doživetja. Dnevi so hitro minevali, saj je bil urnik poln dela in aktivnosti. Tritedenska praksa v domovih za starejše prinaša dijakom izjemne koristi. Pridobijo namreč praktične izkušnje, izboljšajo komunikacijske spretnosti in se naučijo delati v timu ter se spopadajo z izzivi oskrbe starejših oseb. Spoznajo nove metode dela in pridobijo globlje razumevanje potreb starejših, kar je neprecenljivo za njihovo poklicno pot. V prostem času so se dijakinje odpravile na raziskovanje okolice, se hladile v bližnji reki Cavado, večkrat obiskale očarljiv Porto, prečesale Lizbono ter ustvarjale nepozabne spomine.

V Baški ustvarili spomine in prijateljstva

GEZA GRABAR

Z murskosoboškega območja v dveh izmenah kar 278 mladih.

Številčna skupina 1. izmene.

In skupina 2. izmene.

Društvo prijateljev mladine Murska Sobota je v Otroškem počitniškem domu v Baški organiziralo počitniško letovanje za skoraj tisoč otrok iz vseh štirih pomurskih upravnih enot, starih od pet do devetnajst let. Tovrstno letovanje tradicionalno sofinancira Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Doživljajska pedagoginja Lili Milošević, predsednica Društva prijateljev mladine Murska Sobota, ki je vodila letovanja za otroke iz murskosoboške upravne enote, je povedala, da so imeli na voljo dva desetdnevna termina, in sicer od 31. julija do 20. avgusta. V obeh izmenah je otroke spremljalo po 22 voditeljev in športni animator, zdravje otrok pa sta v vsaki izmeni spremljala zdravnik, ki sta otrokom in pedagoškemu timu nudila vso zdravstveno oskrbo. Dodala je, da je prostovoljski zdravstvenopedagoški tim otrokom tudi letos omogočil nepozabno in življenjsko pomembno izkušnjo,

ki je nedvomno pripomogla h krepitvi njihovega zdravja in oblikovanju osebnosti.

Tempo, ki terja resetiranje

»Čeprav v družbi neprestano iščemo načine, kako bi mladim pomagali do srečnega preživljanja otroštva, in živimo v svetu razvite medicine, je različnih zdravstvenih težav, bolezni in stisk med mladimi vedno več, kar potrjuje povezanost zdravja in načina življenja,« je poudarila predsednica društva in nadaljevala, da živimo v potrošniški družbi, ki ji tempo življenja narekuje tehnološki razvoj in neprestani razvoj tehnologije, ki je prodrla v vse pore človeških življenj in tudi v življenja otrok, kar vpliva na njihov razvoj in zdravje.

Baška, kraj naše mladosti

Sogovornica je pojasnila, da Otroški počitniški dom v Baški na hrvaškem otoku Krku, ki je nepremičninski biser Mestne ob-

čine Murska Sobota, že od 50. let prejšnjega stoletja prijazno sprejema otroke iz Pomurja v okviru zdravstvenih letovanj in nekoč šole v naravi. V tem času je tam čar morja, druženja z vrstniki, posebnih vzgojnih prijemov in za kratek čas samostojnega življenja, daleč od doma, okusilo na deset tisoče Pomurcev. Ta izkušnja ostaja pomemben del njihove mladosti. Aktivnosti v Baški namreč vsak dan potekajo po natančno določenih programih in se vsebinsko dotikajo različnih področij, ne le kopanja v morju. »Dom je veliko več kot le zgradba. Je počivališče, igrišče in včasih tudi pribežališče za otroke, ki na letovanje odhajajo tudi iz zelo negotovih življenjskih razmer in osebnih stisk ter na tam spoznajo voditelje, pedagoške vodje in zdravnike, ki jim nudijo varnost in prijaznost ter jim omogočijo brezskrbne počitnice,« je zaključila. Prepričana je, da se otroci iz Baške vračajo srečni, nekoliko bolj samostojni in odrasli ter s pozitivno socialno izkušnjo in da se je spominjajo vse življenje.

Uspešni tudi dijaki murskosoboških srednjih šol

KSENIJA GLAŽAR

Poleg številnih uspehov učencev osnovnih šol iz naše občine, so v preteklem šolskem letu vidne uspehe dosegali tudi srednješolci. Izpostavljamo nekaj najbolj vidnih.

Gimnazijci z uspehi na več področjih

Ekipa dijakov Gimnazije Murska Sobota, ki so jo sestavljali Luka Kolarič, Maks Jože Türkl in Enid Horozović, se je udeležila področnega tekmovanja v odbojki na mivki in osvojila tretje mesto, dekleta Lara Copot, Katja Gider, Lina Felkar in Tija Murgelj pa prvo mesto (mentorja Janko Hochstätter in Mitko Nasevski).

Dijakinja Sara Novak Volmut je z nalogo »Pripovedne perspektive v romanih 'To noč sem jo videl' in 'Severni sij' Draga Jančarja« na državnem srečanju mladih raziskovalcev osvojila srebrno priznanje (mentor Drago Meglič). Roko Kolmanič je na tekmovanju iz kemije prejel srebrno Preglovo plaketo (mentorica Damijana Hrastelj Ploj). Na državnem tekmovanju v znanju matematike za Vegova priznanja sta Bine Buzeti in Enej Kuzma prejela zlati priznanji, Izidor Horvat pa srebrno (mentorica Valerija Režonja). Na tekmovanju v znanju nemščine je srebrno priznanje osvojila Pia Maria Kerčmar (mentorica Alenka Stvarnik). Na literarnem natečaju Spominska obe-

ležja pripovedujejo je dijakinja Zoja Benko prejela priznanje za pesem »Dom«, posvečeno nastajanju svobodne domovine.

Dobro leto tudi za dijake ekonomske šole

Dijakinja Ekonomske šole Murska Sobota Sanja Šumak je na tekmovanju v poslovni matematiki osvojila prvo mesto in zlato priznanje, Matjaž Magyar pa iz statistike drugo mesto in prav tako zlato priznanje (mentorici Majda Svetec in Cvetka Gomboc Alt).

Nastja Linhard je prejela zlato priznanje za državno tekmovanje iz znanja nemščine.

Dijakinje programa trgovcev so se udeležile tekmovanja v tehniki prodaje. Zlata priznanja so prejele Melanija Inašič, Glorija Štapek, Nina Erjavac in Viktorija Baranja, srebrna pa Zara Kranjc, Staša Škafar in Eva Marija Benko (mentorja Jožef Rituper in Dušan Pucko).

Na državnem tekmovanju v znanju računovodstva za srednje šole so murskosoboško ekonomsko šolo zastopale štiri dijakinje programa ekonomski tehnik (Neva Gašević, Klara Pintarič, Tinkara

Fras in Sanja Šumak) ter osvojile dve zlati in dve srebrni priznanji (mentorici Majda Svetec in Darja Horvat). Na državnem tekmovanju v znanju gospodarstva sta Maša Kulčar in Matjaž Magyar osvojila srebrni priznanji (mentorica Cvetka Gomboc Alt).

Dijak Biotehniške šole Rakičan Mišo Hari je na državnem tekmovanju osnovnih in srednjih šol v streljanju z zračno puško dosegel drugo mesto.

Odlični tudi dijaki SPTŠ

Dijakinja Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota Sara Čerpnjak je na Zotkinih talentih 2024 prejela zlato priznanje, Miha Božič pa posebno priznanje za najboljšega tekmovalca v izdelavi spletnih aplikacij (obakrat mentor Dominik Letnar).

Na državnem tekmovanju iz matematike so zlata priznanja prejeli Vid Gorjak, Matej Krampač in Nejc Irgolič, srebrna pa Tai Lupscha, Vid Šinko, Taja Babošek in Domen Sapač (mentorji Franc Kodila, Natalija Belak, Stanko Časar, Danijela Kuhar Kalamar in Simona Šavara).

Čestitamo vsem!

Dijaki SPTŠ Murska Sobota, ki so se odlično odrezali na tekmovanju v matematiki. | Foto: arhiv šole

Na murskosoboških srednjih šolah več zlatih in diamantnih maturantov

Na Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota so imeli tri diamantne in šest zlatih maturantov, na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota štiri zlate maturantke in na Gimnaziji Murska Sobota štiri zlate maturante.

Kalilenica – glasbeno povezovanje staršev in najmlajših

MELITA MARIČ

V septembru se je začela nova sezona Kalilenice.

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota vsak ponedeljek ob 17. uri potekajo prav posebna srečanja za starše in otroke, imenovana Kalilenica. Ta inovativni projekt je namenjen spodbujanju staršev, da se ob glasbi in petju povežejo z najmlajšimi otroki, še zlasti v njihovih zgodnjih letih razvoja.

Od kod ideja?

Zamisli za Kalilenico se je porodila glasbeni pedagoginji Tjaši Šimonka Kavaš med njenim prvim porodniškim dopustom. Delila jo je s prijateljicama, športno pedagoginjo Damjano Pajžlar in socialno pedagoginjo Jasmino Šinko, ki sta se navdušeno pridružili projektu. Skupaj so ustvarile srečanja, ki so ime dobila po treh najmlajših deklicah v njihovih družinah – Katarini, Liji in Leni. Kalilenica

staršem in otrokom prinaša priložnost za skupno preživljanje časa ob petju, crkljanju ter uživanju v ljudskih pesmih, izštevankah in zbadljivkah. »Otroci obožujejo, ko jim pojemo, se z njimi crkljamo in izrekamo izštevanke ali zbadljivke,« pojasnjuje Tjaša. »Ne potrebujejo vse te tehnologije, da jih zabava, temveč nas. Ni jim pomembno, kakšni pevci smo. Radi poslušajo naš glas in se iz pesmic učijo novih besed, novih znanj, hkrati pa se pri njih začneta razvijati posluš in ljubezen do glasbe.«

Pomen petja in potek srečanja

V tujini so tovrstna srečanja že dobro uveljavljena, a pri nas se glasbeno izražanje v zgodnjem otroštvu pogosto zanemarija. »Kot glasbena pedagoginja opa-

“ Ne potrebujejo vse te tehnologije, da jih zabava, temveč nas. Ni jim pomembno, kakšni pevci smo. Radi poslušajo naš glas in se iz pesmic učijo novih besed, novih znanj, hkrati pa se pri njih začneta razvijati posluš in ljubezen do glasbe.

žam, da imajo otroci v vrtcu in šoli precej glasbe in petja, ni je pa v zelo pomembnem obdobju – najzgodnejšem otroštvu,« poudarja Tjaša. Doma pogosto ne pojemo več toliko, deloma zaradi strahu staršev, da nimajo dobre-

Začetek nove sezone Kalilenice, ki starše in otroke povezuje z glasbo. Delavnice so namenjene staršem z otroki do tretjega leta starosti, predhodne prijave niso potrebne.

ga posluha, deloma zaradi slabšega poznavanja pesmi. Srečanja so zasnovana kot polurne delavnice. V tem času se starši učijo pesmi, zbadljivk in izštevank ter poslušajo pravljice. Otroci se učijo mimogrede, saj obožujejo rutino in uživajo v glasbenih aktivnostih staršev. Kalilenica se osredotoča

na ljudsko izročilo, ki je bogato in lepo, vendar ga žal prehitro pozabljamo. Srečanja niso namenjena samo učenju glasbe, temveč tudi krepitvi vezi med starši in otroki. Zato je v ospredju spodbujanje staršev, da se opogumijo in naučijo čim več pesmi, ki jih lahko prilagodijo svojim otrokom.

Zaradi taborov jim ni bilo dolgčas

GEZA GRABAR

Mladim so bile v minulih poletnih počitnicah na voljo številne priložnosti za koristno preživljanje prostega časa. Številne ustanove, športni klubi in društva so zanje pripravili pester nabor aktivnosti. Vsi so zagotovili zdravo preživljanje prostega časa, zabavno spoznavanje različnih aktivnosti in priložnosti za sklepanje novih prijateljev.

ASTRONOMSKI TABOR – Murskosoboško astronomsko društvo Kmica je v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Slovenije na Osnovni šoli Gornji Petrovci pripravilo tradicionalno tedensko aktivnost, ki se je je udeležilo rekordnih 55 mladih iz vse Slovenije. V treh skupinah so spoznavali mističnost vesolja in čare astronomije. Z okoliških gričev so ob jasnih nočeh posneli nepozabne fotografije. (Vse fotografije so iz arhivov organizatorjev.)

RIBIŠKI TABOR – Ob gramoznici Veške grabe v Beltincih se je v organizaciji Ribiške družine Murska Sobota zbralo osemnajst mladih, ki so letos že šestič po vrsti v naravi ob vodi koristno preživeli počitniški čas. Mentorji so zanje pripravili pestre aktivnosti: tehniko vijačenja, kraparijo in moderni krapolov. Nato so mladi znanje preizkusili v praksi.

LIKOVNE DELAVNICE – Ob priložnostni razstavi o sodobni likovni ustvarjalnosti Pomurja so v Galeriji Murska Sobota izvedli tri počitniške likovne delavnice. Mladi so spoznavali različne tehnike slikanja. Ustvarjena dela so lahko odnesli domov.

ODBOJKARSKI TABOR ZA DEKLICE – Ženski odbojkarški klub Sobota je v športni dvorani pri Osnovni šoli I Murska Sobota postregel z obilo odbojke v dvorani in na mivki ter z vodno zabavo v murskosoboškem kopališču.

POLETNA KOŠARKARSKA ŠOLA – Košarkarski klub Radenska Creativ je pripravil šolo za dekleta in fante. Teden dni druženja, zabave, učenja in vadbe košarkarskih veščin so popestrili še z vodnimi aktivnostmi v kopališču.

KAJAKAŠKI TABOR – V organizaciji Kajakaške zveze Slovenije in v sodelovanju z domačim klubom Kajak kanu klub Rotoattivo je tabor ponovno potekal na Soboškem jezeru. Pritegnil je zanimanje 90 mladih kajakašev in kanuistov z vseh koncev države. Na četrtem taboru so mladi spoznavali veščine veslanja na mirnih vodah.

GLASBENI TABOR – Jubilejnega 30. poletnega tabora Zvezde glasbene mladine Slovenije se je udeležilo 27 glasbenih mladincev iz Slovenije, Ukrajine, Avstrije in Hrvaške. V prostorih Glasbene šole Murska Sobota, ki jih tradicionalno gosti, so mladi vadili v skupinah pevcev, harmonikarjev, violinistov in skladateljev. Zadnje tri dni so udeleženci pripravili priložnostne koncerte.

MUZEJSKI TABOR – V dveh terminih (v začetku julija in konec avgusta) so v organizaciji Pomurskega muzeja mladi ustvarjali na temo občasne razstave »Predmeti veselja«. Po ogledih tem razstave so otroci izdelovali predmete, povezane s temami, ki so jih spoznali.

ODBOJKARSKI TABOR – Tabora se je udeležilo 24 osnovnošolcev, večina jih je tabor obiskovala že v preteklih letih in skoraj vsi so člani mlajših selekcij OK Panvita Pomgrad. Dopoldansko dogajanje v dvorani Osnovne šole I Murska Sobota so pozneje popestrili z obiskom mestnega kopališča. Srečanje mladih odbojkarjev je tudi letos potekalo pod imenom Vestnikov odbojkarški tabor.

TABOR SAUBERMACHER-KOMUNALE – Družini prijazno podjetje je tabor za otroke zaposlenih organiziralo že desetič, na njem pa je sodelovalo trinajst otrok. Ob podjetju je za strokovno plat izvedbe poskrbelo Gledališko društvo Pisani mehurčki. Prvi dan so bili športno in medijsko aktivni, drugi dan pa so se odpravili na izlet po Goričkem, ki so ga organizatorji popestrili s številnimi aktivnostmi.

ORAŠKI TABOR – Na Biotehniški šoli Rakičan sta ga pripravila šola in Društvo oračev Pomurja, pritegnil pa je zanimanje dvanajstih dijakov, ki so se po teoretičnem uvodu na praktičen način preskusili v elementih iz tekmovalnega oranja – odpiranje brazd, izdelovanje sendviča in povezovalne brazde ter zaključek z razorom.

POČITNICE V RAKIČANU – Na Grajskih počitnicah v RIS Dvorec Rakičan so želeli energijo sprostiti ob različnih igrah in energičnem ustvarjanju, so otroci spoznavali grajske legende ter se prelevili v viteze, princeske in zmaje. Na Kreativnih počitnicah so mladi umetniki imeli priložnost izraziti svojo ustvarjalnost in inovativnost ter razvijati umetniško žilico. Na Počitnicah s konji so udeleženci večino časa preživeli v družbi konj. V zgodnjih urah so odšli na ježo in nato ves dan skrbeli za te živali. Poleg pravilnega sedljanja in jahanja so se naučili še vseh opravil, ki jih je treba postoriti, da so konji srečni in zdravi. | Ksenija Glažar

»Bolezni srca in žilja ostajajo najpogostejši vzrok smrti v Evropi«

KSENİJA GLAŽAR
FOTO: ALEŠ CIPOT

Doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak, dr. med., specialistka javnega zdravja, je prejemnica zahvalne listine Mestne občine Murska Sobota za izjemne dosežke na področju preventive ter izobraževalne in raziskovalne dejavnosti v medicini.

V Splošni bolnišnici Murska Sobota ste vodja raziskovalne dejavnosti, ki obsega več področij. S čim natančneje se ukvarjate? Koliko raziskovalcev obsega oddelek za znanstveno-raziskovalno delo?

Primarno sem od februarja 2024 zaposlena na NIJZ, na Centru Šola javnega zdravja, ki ga vodi skupaj s prof. dr. Ivanom Erženom, strokovnim direktorjem. V manjšem obsegu ostajam tudi v naši regijski bolnišnici, kjer smo v zadnjih sedmih letih vzpostavili močno raziskovalno skupino, se sistematično začeli prijavljati na razpise za raziskovalna sredstva ter pridobili številne ciljne in temeljne raziskovalne projekte. Organizirali smo usposabljanja za zdravstveno osebo na področju izvajanja kliničnih preskušanj v skladu z dobro klinično prakso, se vključevali v izvajanje kliničnih raziskav, organizirali strokovna srečanja z naslovom Raziskovalna injekcija, raziskovalcem omogočili vpis znanstvenih objav v akademski bibliografski sistem, pomagali pri pridobivanju strokovnih in akademskih nazivov zaposlenih ali zunanjih kandidatov prek mentorstev ter vzpostavili mrežo regijskih, nacionalnih in mednarodnih partnerstev za sodelovanje pri projektne delu, zlasti pa smo svoje rezultate uspešno objavljali v številnih najelitnejših svetovnih znanstvenih revijah, kot sta New England Journal of Medicine in Journal of the American Medical Association, vodilnih revijah s področja kardiologije ter vodilni reviji o telesni sestavi in metaboličnih spremembah. Tovrstne objave ključno prispevajo h kazalnikom raziskovalne uspešnosti raziskovalne skupine in ustanove. V letu 2023 smo pridobili nove prostore za izvajanje raziskovalne dejavnosti, kar je bilo eno naših ključnih prizadevanj v zadnjih letih.

Trenutno je v raziskovalni skupini petnajst registriranih raziskovalcev, vendar na področju raziskovalne dejavnosti delujejo tudi številni drugi sodelavci. Večina naših akademskih projektov, ki jih financirajo Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost ali ministrstva, se vsebinsko loteva različnih vidikov obvladovanja kroničnih bolezni, najpogostejše bolezni srca in žilja.

Za kaj ste zadolženi na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje?

V okviru centra imam številne

obveznosti na področju velikih mednarodnih in nacionalnih razvojno-raziskovalnih projektov, ki jih vodim ali pa koordiniram njihovo izvajanje. Eden takih, ki se je začel novembra 2023, je štiriletni projekt skupnega ukrepanja na področju bolezni srca in žilja ter sladkorne bolezni, imenovan Joint Action on Cardiovascular Diseases and Diabetes (JACARDI), v katerem sodeluje 21 evropskih držav. Zadolžena sem za vodenje vseh aktivnosti na slovenskem srčno-žilnem delu tega projekta, pri čemer imam pisano skupino sodelavcev z različnih centrov NIJZ, Medicinske fakultete in Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani ter Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, tesno pa sodelujemo tudi z ministrstvom za zdravje. Vse razvite intervencije, ki gredo skozi mednarodni pregled in recenzijo, bodo testirane v pilotnih (kliničnih) okoljih in ustrezno umeščene v redno obravnavo znotraj sistema zdravstvenega varstva. Že nekaj let vodim večje nacionalne projekte s področja družbenih in okoljskih determinant zdravja, epidemiologije in različnih pristopov obvladovanja kroničnih bolezni.

Ob raziskovalnem delu dajemo v centru velik poudarek tudi izobraževanju, bodisi internemu ali različnim oblikam eksternih usposabljanj za številne poklicne skupine, ki delujejo na multidisciplinarnem področju javnega zdravja. S tem namenom na letni nacionalni konferenci javnega zdravja organiziram t. i. Karierno kavarno, kamor povabim vidne domače in tuje uveljavljene strokovnjake, ki se v sproščenem vzdušju pogovarjajo z udeleženci, ki svojo strokovno, raziskovalno ali pedagoško kariero na področju javnega zdravja šele začinjajo. Sodelujem v več delovnih skupinah ministrstva za zdravje in eksperetni skupini OECD za integrirano oskrbo kroničnih bolezni (v lanskem letu srčnega popuščanja), ob tem sem mentorica mladi raziskovalki. Ravnokar sem od dekan Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, prof. dr. Igorja Švaba, prevzela naloge odgovorne urednice revije Zdravstveno varstvo (Slovenian Journal of Public Health), ki je mednarodno priznana revija s faktorjem vpliva in sodi med najuspešnejše slovenske medicinske revije, kar mi trenutno predstavlja precej velik ... (kako se že reče) ... izziv.

Skupaj s Centrom za zdravje in razvoj Murska Sobota ste v letu 2016 zasnovali in priklicali v življenje uspešen

Program ozaveščanja in opolnomočenja o srčnem popuščanju, ki je še danes edini celoviti javnozdravstveni program v Sloveniji, ki obravnava srčno popuščanje. Program od leta 2017 finančno podpira ministrstvo za zdravje. Kako je prišlo do tega in kaj program natančneje pomeni?

Srčno popuščanje je sindrom, ki je lahko končna posledica katerekoli bolezni srca; to pomeni, da ima številne vzroke, nepredvidljiv potek in neugodno prognozo, spremljata pa ga veliko breme simptomov ter večplastna obravnav. Poleg tega epidemiološki podatki in demografske projekcije dodatno poudarjajo srčno popuščanje kot naraščajoč javnozdravstveni problem, ki poleg sistematične zdravstvene oskrbe zahteva rednost izvajanja vedenj samoskrbe od bolnika samega. Tako smo se odločili za pripravo strokovnih izhodišč za Program ozaveščanja in opolnomočenja o srčnem popuščanju in promocijske kampanje, ki smo jo poimenovali Nepopustljivo srce (www.nepopustljivo-srce.si). V letu 2017 smo za izvajanje aktivnosti pridobili finančna sredstva javnega razpisa za sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja, ki ga je objavilo ministrstvo za zdravje.

Program izvajamo v partnerskem sodelovanju med Centrom za zdravje in razvoj Murska Sobota, Splošno bolnišnico Murska Sobota in Združenjem kardiologov Slovenije. Že od začetka njegove izvedbe program podpira Mestna občina Murska Sobota. Pomemben del programa so tudi naši ambasadorji, ki so tako bolniki s srčnim popuščanjem ali njihovi svojci kot tudi predstavniki nevladnih organizacij in drugi relevantni deležniki v skupnosti.

Program temelji na mednarodnih strokovnih smernicah za obravnavo bolnikov s srčnim popuščanjem, primerih dobre prakse iz tujine ter na lastnih znanstveno pridobljenih dokazih in strokovno preizkušenih aktivnostih, ki jih v okviru programa izvajamo v triletnih obdobjih. V zadnjem obdobju smo posebno pozornost posvetili vsebinski nadgradnji na področjih znanj o srčnem popuščanju, ki jih bolniki najtežje usvojijo, in na področjih opolnomočenja za izvajanje vedenj samoskrbe, ki jih bolniki v domačem okolju najmanj pogosto izvajajo.

»Pri svojem delu izjemno uživam in mi je zelo prijetno preklapljati med velikimi projektnimi sestanki z evropskimi partnerji, predavanji za študente, izvajanjem raziskovalnega dela in mentoriranjem.«

Doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak, dr. med., specialistka javnega zdravja, iz Murske Sobote je leta 2005 diplomirala na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, leta 2009 pa zagovorila doktorsko disertacijo. V naziv docentke za področje javnega zdravja je bila habilitirana na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. Leta 2005 se je zaposlila pri Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani, nato na Katedri za javno zdravje Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, leta 2015 pa kot nacionalna ekspertka za področje javnega zdravja na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ). Od leta 2017 je poleg na NIJZ zaposlena še v Splošni bolnišnici Murska Sobota, kjer opravlja naloge vodje raziskovalne dejavnosti. Leta 2020 je krajši čas opravljala funkcijo državne sekretarke na ministrstvu za zdravje. Kot nosilka ali izvajalka predmetov s področja javnega zdravja sodeluje z Medicinsko fakulteto in Zdravstveno fakulteto Univerze v Ljubljani, Medicinsko fakulteto Univerze v Mariboru ter s Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin. Je mentorica študentom in mladim raziskovalcem ter članica različnih nacionalnih in mednarodnih strokovnih združenj ter recenzentka slovenskih in tujih strokovnih revij.

Poleg tega si prizadevamo tudi za ozaveščanje širše javnosti in oseb s tveganjem za razvoj srčnega popuščanja kot tudi zdravstvenih delavcev o srčnem popuščanju ter za vzdrževanje sodelovanja z lokalnimi skupnostmi ter krepitev mreže institucij s področja zdravja in zdravstva, socialnega varstva in nevladnih organizacij, kar omogoča boljši dostop do informacij o srčnem popuščanju.

Kakšno je stanje glede srčnega popuščanja in nasploh glede srčno-žilnih bolezni v Pomurju?

Bolezni srca in žilja ostajajo najpogostejši vzrok smrti v Evropi, saj letno zaradi njih umre okoli 3,9 milijona ljudi. Tudi v Sloveniji ostajajo bolezni srca in žilja najpogostejši vzrok smrti; v letu 2022 so predstavljale 32 odstotkov vseh smrti, povzročile 36.011 hospitalizacij in 148.867 obiskov v specialistični ambulantni dejavnosti, 1994 oseb pa je bilo zaradi bolezni srca in žilja vsak dan v povprečju bolniško odsotnih. Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja so bila najpogostejše predpisana zdravi-

la (v letu 2022 je bilo izdanih 4,8 milijona receptov v vrednosti 90 milijonov evrov). Najpogostejši smrtni bolezni srca sta srčni infarkt in srčno popuščanje, medtem ko je med možganskožilnimi boleznimi največ smrti zaradi možganske kapi. V letu 2022 je starostno standardizirana umrljivost za boleznimi srca in žilja bila najvišja ravno v pomurski regiji (znašala je 194,4 na 100 tisoč prebivalcev), najnižja pa v osrednjeslovenski regiji (128). Bolezni srca in žilja v Sloveniji, še zlasti v Pomurju, predstavljajo velik javnozdravstveni problem, ki potrebuje celostno, integrirano in sistematično obravnavo, in sicer z vidika vseh deležnikov, ki pri tem sodelujejo – od promocije zdravja, sistematičnega odkrivanja dejavnikov tveganja na preventivnih pregledih, diagnostike in zdravljenja do vseživljenjske rehabilitacije. V tem kontekstu sem skupaj z dvema partnerskima ustanovama na letošnjem razpisu za izbiro raziskovalnih projektov ciljnega raziskovalnega programa oddala prijavo večjega nacionalnega projekta in upam na ugoden razplet.

»Iz Ljubljane Slovenijo vidijo drugače, kot mi iz Slovenije vidimo Ljubljano«

NATALIJA KREFT
FOTO: ALEŠ CIPOT

Naziv častni občan Mestne občine Murska Sobota, podeljen dolgoletnemu akademiku, inovatorju in predanemu članu lokalne skupnosti dr. Mitji Slavincu, je priznanje za njegov neprecenljiv prispevek k razvoju Pomurja. V intervjuju razkriva, kaj mu priznanje pomeni ter zakaj s svojimi izjemnimi dosežki in vizijami za prihodnost deluje kot navdih mladim.

Iskrene čestitke ob prejemu naziva častni občan. Kako ste sprejeli to priznanje in kaj vam pomeni?

Hvala za čestitke. O pobudi kolegic in kolegov s Pomurske akademije sem izvedel na koncu postopka, zato me je priznanje toliko prijetneje presenetilo. Naziv dojemam kot veliko čast in spodbudo za v prihodnje. V njem se zrcali uspešno in prijateljsko sodelovanje s številnimi sodelavci, saj velikih in častnih dejanj ne moreš narediti sam.

Vaš prispevek k promociji in razvoju Murske Sobote je izjemen na številnih področjih. Kateri dosežek vam pomeni največ in zakaj?

Vse življenje sem posvetil razvoju izobraževanja in znanosti na vseh ravneh. Največ mi pomenijo dosežki, ki so pomembno pripomogli k razvoju Murske Sobote in Pomurja, npr. ustanovitev Pomurske akademije in zakona o PAZU, vzpostavitev Znanstveno inovacijskega središča kot edinega javnega raziskovalnega inštituta v tem delu Slovenije, ki ga nima niti univerzitetni Maribor, delovanje Pomurske izobraževalne fundacije z več kot tremi milijoni evrov štipendij in Pomurska raziskovalna nagrada, ki edina v Sloveniji promovira odličnost študentov. V veliko zadovoljstvo mi je bilo sodelovati pri zagotavljanju sredstev za obnovo številnih šol in vrtcev v Pomurju, dodatnega športnega razreda v Murski Soboti in koncesije za zdaj edini javno financiran visokošolski program v Pomurju. Majhna, a za Pomurje zelo simbolna stvar je, da sem lahko pomagal pri vključitvi poučevanja cimbal v javne glasbene šole.

Kot mestni svetnik in član različnih svetov zavodov ste močno vpeti v lokalno okolje. Kako vidite razvoj občine v prihodnjih letih?

Najuspešnejše družbe temeljijo na znanju, zato moramo tudi mi mladim znanje čim bolj približati. S štipendijami to že uspešno počnemo, naslednji korak so visokošolski programi, v podjetjih pa je treba ustvariti čim več raziskovalnih jeder. Ni naključje, da so naša

na znanju temelječa podjetja najuspešnejša in svetovno priznana. Številne društvene pobude, kot je denimo Pomurska akademija, mora politika formalno nadgraditi, jaz pa bom s šest tisoč stiki v telefonskem imeniku pri tem še naprej z veseljem pomagal. Veseli me, da se mi ljudje oglašijo na klic ali me pokličejo nazaj, tudi ko nimam izpostavljenih funkcij.

Ste predsednik Pomurske izobraževalne fundacije ter ustanovni predsednik Potapljaškega društva Murska Sobota in Astronomskega društva Kmica. Kako uspete uskladiti vse te vloge in kaj vas pri tem najbolj motivira?

Ključni so operativnost, dobra organiziranost in prijateljsko vzdušje, kar je značilno za vsa društva, ki jih vodim. Zmeraj se usmerimo proti zastavljenemu cilju in se ne ukvarjamo z nepomembnimi malenkostmi. Kmica je več kot dvesto mladim omogočila prvi pogled skozi teleskop, festival IZUM vsako leto nagovori tisoč obiskovalcev, konferenca Pomurske akademije je z Idea TV ustvarila že štiristo televizijskih oddaj Po sledih napredka. Povsod gre za prostovoljne dejavnosti, zato je največja motivacija zelo lep občutek, ko ustvarimo nekaj dobrega in koristnega za širšo skupnost. Velika motivacija so tudi številni prijatelji, ki sem jih pri tem dobil.

Na nacionalni ravni že dvajset let vodite Slovensko potapljaško zvezo. Kaj so po vašem mnenju največje prelomnice in izzivi pri vašem delu na tem področju?

Ob prevzemu Slovenske potapljaške zveze sem predlagal nov slogan »Za varno potapljanje« in zmeraj sem vse podrejal temu, da bi bili potapljači čim bolj usposobljeni in varni pod vodo. Veseli me, da se je število potapljaških nezgod v tem času zelo zmanjšalo, kar pripisujemo izobraževanju in nenehnemu opozarjanju na nevarne potapljaške prakse. Velika prelomnica je bila vzpostavitev sistemske podpore športu, kar je pripeljalo do

velikega števila športnikov z vrhunskimi svetovnimi dosežki, najuspešnejša med njimi Alenka Artnik celo tekmuje za Potapljaško društvo Murska Sobota. Zavedam se, da potapljači med številnimi podvodnimi ekološkimi akcijami ne moremo iz vode prinesiti vseh smeti, ki jih drugi vanjo odvržejo, zato smo te akcije nadgradili v gibanje eko potapljač, ko potapljači podvodni svet čistimo ob vsakem potopu. In naše vode so res veliko bolj čiste, kot so bile včasih. Sodelujemo s šolami, kjer veliko dela pri ozaveščanju opravijo učitelji, za kar jim izrekam iskreno zahvalo in pohvalo.

Vaše delo na področju varnega potapljanja in podvodne reševalne službe je izjemno cenjeno. Kakšne so vaše vizije za prihodnost tega področja v Pomurju in širše?

Najboljši reševalci so tisti, ki rešujejo zelo poredko, ker veliko nevarnosti že vnaprej preprečijo. Podvodni reševalci imamo največ pet minut časa, da utopljencu rešimo življenje. Moja vizija zato temelji na preventivnem opozarjanju pred nevarnostmi v vodi ali ob njej, s čimer preprečimo marsikatero utopitev. Prav med preventivnim varovanjem prireditve smo soboški potapljači kot edini v Sloveniji tako že rešili dve življenji. Uspešni reševalci morajo biti čim bolj usposobljeni in opremljeni. Za usposobljenost podvodni reševalci dobro skrbimo in temu namenjamo veliko prostega časa. Rešujemo s svojo osebno potapljaško opremo, za katero nenehno skrbimo in jo servisiramo. Smo pa trenutno dobesedno na cesti s shranjevanjem skupne reševalne opreme, zato je nujna čimprejšnja izgradnja reševalno-športnega centra na Soboškem jezeru. Objekt bo izboljšal varnost prebivalcev in reševalcev, jezeru in širšemu območju pa zagotovil številne nove športne, rekreativne in turistične možnosti. Zaradi te interdisciplinarnosti bo prostor vsestransko izkoriščen, lažje bomo pridobili tudi državne vires financiranja. Lep primer je ob Velenjskem jezeru, kjer prav potapljači pomembno pripomorejo k varnejšemu razvoju vodnega turizma.

Bili ste predsednik Zveze za tehnično kulturo Slovenije in

Slavinec je v pomurskem okolju eden bolj prepoznavnih obrazov.

predsednik častnega razsodišča Olimpijskega komiteja Slovenije. Kako ste usklajevali različne vodstvene vloge in kakšne izkušnje ste pridobili?

Kot predsednik sem lažje več sestankov uskladih na isti dan, da se nisem vozil v Ljubljano le za en sestanek. Najpomembnejša izkušnja je zavedanje, da iz Ljubljane Slovenijo vidijo drugače, kot mi iz Slovenije vidimo Ljubljano. To seveda ni prav, vendar ko se tega enkrat zavedaš in to upoštevaš, lažje nekaj dosežeš za svojo pokrajino in decentralizacijo Slovenije nasploh.

Vaša družbena angažiranost sega tudi na področja tehnične kulture, znanosti in športa. Kaj vas je vodilo k tako vsestranski udeležbi in kako to vpliva na mlade generacije?

S športom sem povezan prek potapljanja, s tehnično kulturo sem se srečal kot modelar v osnovni šoli, raziskovanje pa je bilo skupni imenovalec. Na mlade to zelo pozitivno vpliva, zato sem zmeraj našel čas in energijo za mlade raziskovalce, mlade tehnike, mladinske raziskovalne tabore in podobno. V organizacijo športa sem vpet že več kot dve desetletji, saj sva z olimpijcem Mirom Cerarjem ugotovila, da ima le on daljši staž v skupščini Olimpijskega komiteja Slovenije, v katerem sem tudi član nadzornega odbora.

Ste mentor številnim mladim v Murski Soboti in širše. Kaj je ključno pri navduševanju mladih za tehnično kulturo in znanost?

Nas je v soboški tretji osemletki legendarni profesor Jože Horvat navduševal v modelarskem krožku. Ne le z izdelanimi modeli, temveč zlasti z vsem tam nau-

čenim, vključno z ročnimi spretnostmi, ki jih med drugim zelo potrebuje tudi dober kirurg. Že on je vizionarsko napovedoval, da bo mlade pritegnila in navduševala le sodobna tehnika. Namesto klasičnih modelarskih tehnologij in orodij je treba vključevati denimo 3D-tiskalnice in skenerje, lasersko izrezovanje in umetno inteligenco. Mladim na ta način pokažemo moč inovacij in ustvarjalnosti. Zato ni naključje, da bomo spet v Pomurju prvi, ki bomo organizirali tak tabor.

Kako ocenjujete trenutni položaj tehnične kulture v Sloveniji ter kaj bi lahko naredili za njeno nadaljnjo promocijo in razvoj?

Naši inženirji imajo doma in v svetu zelo velik ugled. K temu pomembno pripomore veliko obšolskih vsebin, povezanih s tehniko. Da bodo temelji čim bolj trdni, je treba tehniko v šolah posodobiti, da bo čim bolj privlačna za mlade. Ključno je zagotoviti učitelje tehnike in naravoslovnih predmetov nasploh, saj jih že primanjkuje.

Vaša vloga pri krepitvi lokalne skupnosti je neprecenljiva. Kakšne nasvete bi dali mladim, ki želijo biti aktivni in prispevati k domačemu okolju?

Pogosto me je spremljal pogovor, da je bolje biti prvi na vasi kot zadnji v mestu. Med vodilne v mestu se namreč lažje prebiješ s prvega mesta na vasi kot z zadnjega v mestu. Mladi naj čim prej, že doma, začnejo graditi kariero na področju, ki jih veseli. Pridobljene izkušnje jim bodo povsod zelo koristile. Domača pokrajina jih je na poseben način zaznamovala, zato naj nikoli ne pozabijo, od kod so doma, in rojstni pokrajini pomagajo po najboljših močeh, kjerkoli že delajo. Takšno lepo izkušnjo imam s pomurskimi akademiki, ki se zmeraj radi odzovejo povabilu za sodelovanje.

Celostna prometna strategija: kakšni so načrti do leta 2031?

KSENIJA GLAŽAR

V pripravi je izdelava Občinske celostne prometne strategije, ki pomeni temeljni strateški dokument občine o usmerjanju razvoja in celostnega upravljanja prometa.

Mestna občina Murska Sobota je bila uspešna na razpisu ministrstva za okolje, podnebje in energijo za izdelavo Občinske celostne prometne strategije (OCPS) ter je v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027, prednostne naloge 5 »Trajnostna (čez) regionalna mobilnost in povezljivost« prejela odobritev sofinanciranja v višini 70 odstotkov vrednosti celotne operacije izdelave OCPS.

Rezultat bo občinska celostna prometna strategija

OCPS je sedemletni temeljni strateški dokument občine o usmerjanju razvoja in celostnega upravljanja prometa na njenem območju. Nadomestil in nadgradil bo trenutno še aktualno Celostno prometno strategijo Mestne občine Murska Sobota, ki je bila izdelana leta 2017 in v kateri je bilo načrtovano zaporedje izvajanja ukrepov s področja trajnostne mobilnosti za obdobje petih let (2017–2022). Usmerjanje razvoja in celostnega upravljanja prometa temelji na ukrepih za spodbujanje trajnostne mobilnosti, katerih cilj je doseči večjo stopnjo ureditve prometa po meri in potrebah ljudi. To prinaša koristi, ki se kažejo v zagotovljeni učinkovitosti in enakopravni dostopnosti za vse ter v izboljšanju pogojev za bivanje, prometni varnosti in podobi občine. To bodo dosegli z implementacijo ukrepov, ki bodo temeljili na odločitvah, ki jih bo podpirala javnost.

OCPS nastaja v skladu z Nacionalnimi smernicami za pripravo Občinske celostne prometne strategije, ki jih je izdalo ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. V desetmesečnem pro-

Kaj so pokazale ankete?

- Ključne ugotovitve izvedene ankete o poteh v šolo so pokazale, da je najpogostejši način prihoda v osnovno šolo z avtomobilom (slaba polovica anketirancev), slaba tretjina jih prihaja peš, slabih 18 odstotkov učencev uporablja šolske avtobuse in prevoze s kombiji, s kolesom v šolo prihajajo pribl. 3 odstotki učencev, souporaba avtomobila (vsaj trije učenci v istem avtomobilu) je zelo nizko zastopana (1,4 odstotka). Javnih prevoznih sredstev (avtobus in vlak) učenci ne uporabljajo.
- Pri zaposlenih je najpogostejši način prihoda na delo z avtomobilom (76,1 odstotka), sledita prihod s kolesom z 9 odstotki zaposlenih in peš s 5,8 odstotka, sopotništvo predstavlja le 7,8-odstotno zastopanost. Storitev javnih prevozov z avtobusi in vlaki uporablja razmeroma malo zaposlenih (0,8 odstotka).

cesu (marec–december 2024) bo izveden širok nabor aktivnosti, razdeljenih v sedem sklopov. Končni rezultat bo Občinska celostna prometna strategija, ki jo bo sprejel mestni svet. K njej bo pripadal tudi akcijski načrt, ki bo zajemal širok nabor ukrepov po posamezni zvrsti prometa za obdobje sedmih let (2025–2031).

Aktivnosti v polnem teku

V okviru procesa izdelave OCPS so že bile izvedene (in še bodo) številne aktivnosti, prav tako so že bili izpeljani ključni

Občanke in občani so po raziskavi s stanjem prometa v mestni občini v glavnem zadovoljni (slaba polovica anketirancev), z oceno dobro ga je ocenila dobra petina, z zelo slabo 14 odstotkov, s slabo 11 odstotkov in z zelo dobro 4 odstotki anketirancev.

proces, ki bodo vodili k izdelavi tega temeljnega strateškega dokumenta. V začetku marca je bila z uvodnim sestankom vzpostavljena ožja delovna skupina za izdelavo OCPS. Marca in aprila so bile izvedene aktivnosti v okviru sklopov A (Ureditev pogojev za delo) in B (Vzpostavitev procesa), kjer je bil glavni poudarek na zagonu procesa izdelave OCPS, oblikovanju delovnih skupin, odgovornih za spremljanje in izvajanje procesa izdelave strategije, imenovanju koordinatorjev procesa, izdelavi načrta vključevanja javnosti, pripravi delovnega in časovnega načrta priprave strategije ter na izdelavi poročil o izvedenih aktivnostih.

Do predvidoma septembra potekajo aktivnosti v okviru sklopov C (Oris zelenega stanja), D (Analiza obstoječega stanja) in E (Opredelitev smeri ukrepanja), kjer je velik poudarek na vključevanju javnosti prek javnih razprav, delavnic, javne razstave in prireditve na prostem, na izvajanju anketiranja med ključnimi lokalnimi deležniki (podjetja, osnovne šole, splošna javnost), na izvajanju štetja prometa ter na izvedbi terenskih ogledov s poudarkom na ocenjevanju dostopnosti z različnimi prevoznimi sredstvi. Do decembra sledi izvedba aktivnosti v okviru sklo-

To so predlogi občanov

Najpogostejši predlogi občanov so bili izgradnja vzhodne obvoznice, ureditev Ulice Mikloša Kuzmiča s ciljem znižanja ravni hrupa in gostote motoriziranega prometa, izgradnja novih kolesarskih povezav (Satahovci–Krog, Kupšinci–Veščica, Markišavci–Murska Sobota (Merkur), Murska Sobota–Obi–Nemčavci–Čarda, Gajeva ulica–Tišinska ulica, čez razbremenilni kanal na Tišinski ulici itd.), izboljšanje dostopnosti mestnega avtobusa Sobočanec z zagotovitvijo dodatnih linij in večje pogostnosti voženj, vzpostavitev ukrepov za umirjanje prometa znotraj urbanih območij in pri vstopih v naselja, izboljšanje kapacitetne prepustnosti in prometne varnosti v križiščih, zagotovitev ustreznega vođenja prometa kmetijske mehanizacije mimo ožjega mestnega središča, ureditev varnih šolskih poti, zniževanje hitrosti v območju vrtcev in šol, pogostejši nadzor policije ter uvedba izobraževalnih in ozaveševalnih aktivnosti za različne starostne skupine.

pa F (Priprava in potrditev strategije), ko se bo na podlagi vseh predhodno izvedenih aktivnosti iz predhodnih sklopov pristopilo k izdelavi strategije kot krovnega dokumenta za področje celostnega načrtovanja in upravljanja prometa v mestni občini.

Prevladujejo osebni avtomobili

Ključne ugotovitve izvedenih meritev prometa so pokazale, da glede na strukturo prometnih tokov prevladujejo osebni avtomobili (79,8 odstotka), sledijo potniška kombinirana vozila (6,5 odstotka), lahka tovorna vozila (4,6 odstotka), težka to-

vorna vozila z 1,5 odstotka in motoristi z 1 odstotkom.

Razlogi za pogostejšo neuporabo javnega prometa so bili neugodni vozniki (47 odstotkov), ker imam avto (29 odstotkov), ni ga v moji bližini (10,6 odstotka), ker je prepočasen (10,7 odstotka), ker je neudoben (2,2 odstotka) in predrag (2,2 odstotka).

Anketiranci kot najboljše oziroma najbolj urejeno področje ocenjujejo varne šolske poti (81 odstotkov anketirancev) in prometno signalizacijo (78 odstotkov), kot najmanj urejeno oziroma slabo področje pa parkirne površine (64 odstotkov) in ceste (60 odstotkov).

Namen OCPS je sprememba potovalnih navad v občini ter izboljšanje pogojev za hojo, kolesarjenje in javni prevoz ter uporabo drugih alternativnih oblik mobilnosti zaradi zmanjšanja osebnega motornega prometa. Temeljno vodilo pri izdelavi OCPS je »načrtovanje za občane z občani«, zato je v procesu izdelave vzpostavljeno trajno sodelovanje oziroma vključevanje občanov v oblikovanje skupne prihodnje vizije razvoja prometa v mestni občini.

Trajnostna mobilnost in prehranska samooskrba v Murski Soboti: primeri dobre prakse

NATALIJA KREFT

FOTO: FUNKIT MARKETING

Kot smo že poročali, je marca letos Mestna občina Murska Sobota prejela zlati kamen. Komisijo sta prepričala vključevanje ukrepov na prostorskem področju pri preobrazbi kraja v močno regionalno središče in izjemen razvoj turistične destinacije ob regijskem promocijskem centru Expano.

Občina izstopa zlasti na področjih spodbujanja višjega in visokošolskega študija, trga dela in podjetništva. Obenem je bila nagrajena za izjemne dosežke na področjih trajnostnega razvoja, inovacij in družbene odgovornosti. V tem delu se dotikamo tega dela.

Pionirji na področju trajnostne mobilnosti

Murska Sobota že več kot desetletje igra pomembno vlogo pri razvoju trajnostne mobilnosti v Sloveniji. Pionirska poteza je bila uvedba brezplačnega javnega prevoza že leta 2007, ki je občino uvrstila med prve kraje v državi s to obliko prevoza. Vizija ni bila zgolj zmanjšati prometne zastoje in izboljšati dostopnost, temveč tudi prispevati k zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida in ohranjanju okolja.

Nadaljnji korak v smeri trajnostne mobilnosti je bila uvedba prevozov na zahtevo, t. i. responsni bus v okviru projekta Smacker. Po uvedbi so se lahko potniki v spletni aplikaciji ali na posebnih informacijskih točkah v hotelih povezali z vozili in potovali na relaciji Moravske Toplice–Murska Sobota–Soboško jezero. Ta storitev ni ponudila zgolj učinkovitejših prevozov za turiste in domačine, temveč je ob tem povezovala pomembne turistične destinacije z mestnim središčem, kar uspešno spodbuja turizem in ohranja aktivnost lokalnega gospodarstva.

Poleg tega Murska Sobota ne prestando nadgrajuje svojo trajnostno strategijo, ki je bila sprejeta leta 2017. Pripravo strategije trajnostnega razvoja turistične destinacije so podprli z javnimi anketami in delavnicami, namenjenimi zbiranju mnenj lokalne skupnosti. »Z izvajanjem te strategije je občina zagotovila visoko raven prometne varnosti ter zmanjšala število prometnih nesreč in njihovih posledic, prav tako je zmanjšala odvisnost od avtomobila ter povečala deleže okolju prijaznih načinov potovanja, kratka – postala je občina s prometno ureditvijo, s katero

Denis Topolnik, Zelena točka:

Opazili smo spremembe v nakupovalnih navadah, saj zdaj že več kot 50 odstotkov kupcev išče lokalno zelenjavo, pri čemer cena ni več najpomembnejša.

so občani zadovoljni,« pojasni na občini. Po izvedenih projektih, kot sta celostna prenova mestnega jedra in vzpostavitev kakovostnih kolesarskih povezav, je Murska Sobota danes mesto, ki je po reliefu prijazno do različnih oblik uporabe nemotoriziranih transportnih sredstev, zlasti pa je mobilno prijazno do vseh udeležencev v prometu, še zlasti do pešcev in oseb z mobilno oviranostjo.

Dobro sprejeta sistema Soboški biciklin in Avant2Go

Velik doprinos je tudi leta 2015 vzpostavljen sistem izposoje koles, ki se z vsakim letom dodatno širi tudi v ruralno okolje sosednjih občin v Pomurju. »Mestno kolo je tudi okoljski projekt, saj spodbujamo nemotorizirano mobilnost občanov in drugih obiskovalcev ter hkrati skrbimo za zdrav zrak v našem okolju. Mestna občina ob tem intenzivno širi in pripravlja cestno in prometno infrastrukturo na način, da bo vožnja s kolesi bolj varna, udobna in privlačna za kolesarje.« Občina je podprla tudi enega največjih svetovnih trendov – ekonomijo delitve, zato je v mestu več postaj sistema souporabe vozil Avant2Go. »Temelji na uporabniških vzorcih mobilnosti, ki kažejo, da lastniško vozilo v povprečju kar 92 odstotkov vsega časa stoji neuporabljeno, pri čemer ves ta čas lastniku povzroča stroške. Souporaba vozila, ki nadomešča lastništvo, stroške mobilnosti posameznika zniža tudi za več kot 50 odstotkov.«

Inovacijsko-tehnološki grozd – ITC in Mestna občina Murska Sobota prizadevala za izboljšanje ozaveščenosti o pomenu lokalno pridelane hrane.

Krajsanje dobavnih verig in lokalna samooskrba

Eden največjih izzivov današnjega časa je zagotoviti stabilne in trajnostne vire hrane, kar postaja vse bolj očitno tudi v Murski Soboti. Z udeležbo v evropskem projektu Cities 2030 se občina aktivno osredotoča na krajsanje dobavnih verig in povečanje lokalne samooskrbe. Ta projekt vključuje različne aktivnosti, katerih cilja sta povečanje ozaveščenosti o pomenu lokalno pridelane hrane ter izboljšanje dostopnosti do teh virov za prebivalce in ustanove.

V okviru omenjenega projekta sta si slovenska partnerja Inovacijsko-tehnološki grozd – ITC in Mestna občina Murska Sobota prizadevala za izboljšanje ozaveščenosti o pomenu lokalno pridelane hrane. Lotili so se ga z dveh smeri, na eni z živim laboratorijem Zelene točke, na drugi s ponovno oživitvijo tržnice v mestnem jedru Murske Sobote. »V okviru Zelene točke so potekali različni promocijski dogodki s predstavitvami lokalno pridelane hrane, ko so lahko kupci poreklo hrane preverili z branjem kod QR na polici v trgovini Zelene točke. Rešitev je plod sodelovanja med strokovnjaki ITC-ja,

Fakultete za elektrotehniko in računalništvo Univerze v Mariboru in kratke dobavne verige Zelena točka. Pri tem se je več kot dvajset lokalnih ponudnikov vključilo v sistem sledljivosti in danes lahko kupci sledljivost preverjajo pri nekaj manj kot 70 proizvođačih,« pojasni Denis Topolnik iz Zelene točke. Po drugi strani si je Mestna občina Murska Sobota prizadevala z dogodki, poimenovanimi Z vesi v varaš, vključiti čim večje število lokalnih pridelovalcev ter jim ponuditi prodajni prostor za njihove proizvode. Tako se je v dveh letih zvrstilo več kot deset dogodkov, na katerih je prodajni prostor zasedlo več kot petnajst lokalnih ponudnikov.

Zelena točka in Digitalna kmetija

Zelena točka trenutno povezuje več kot sto lokalnih pridelovalcev in končne kupce z njihovimi izdelki oskrbuje v prodajalni na Industrijski ulici 5a v Murski Soboti. Oskrbuje tudi več kot 150 javnih ustanov, kot so šole, vrtci, domovi za starejše in bolnišnice, pa tudi sektor HoReCa po Pomurju, po novem tudi na območju Štajerske vse do Lenarta in Ptuja. V načrtu je razširitev

razvozov do Maribora z okolico. Naročene razvoze opravljajo tudi do gospodinjstev in podjetij po Pomurju. Zelena točka nenehno vabi lokalne pridelovalce, da se ji pridružijo. »Na žalost vemo, da število teh ne raste, ampak vedno bolj upada, zato Zelena točka vzpostavlja t. i. Digitalno kmetijo. Z njo želimo povečati lokalno pridelavo zelenjave iz lastne proizvodnje in vplivati še na druge kmetije, da bi svojo priložnost poiskale v zelenjadarstvu. Letos smo tako pri Zelenu točki prvič vzpostavili lastno proizvodnjo na dveh hektarjih zunanjih površin in delno v rastlinjakih, ki trenutno obsegajo nekaj več kot tisoč kvadratnih metrov,« pravi Topolnik. Odzivi ustanov in podjetij so pozitivni, saj se jih čedalje več odloča za zabojček Zelene točke. Zelena točka namreč zabojčke, ki si jih lahko naročniki sestavijo po lastni želji, dostavlja neposredno v podjetja po celotni pomurski regiji. Paleta izdelkov je objavljena na njihovi spletni strani zelena-tocka.si. »Opazili smo spremembe v nakupovalnih navadah, saj zdaj že več kot 50 odstotkov kupcev išče lokalno zelenjavo, pri čemer cena ni več najpomembnejša.«

Širitev in krepitev lokalnih projektov

Murska Sobota s svojim pionirskim pristopom na področjih trajnostnega razvoja in lokalne samooskrbe v Sloveniji postavlja nove standarde. Čeprav trenutno ni načrtov za širitev projekta Cities 2030 na druge kraje, ostaja občina odprta za nova sodelovanja in priložnosti. S tovrstnimi projekti postaja Murska Sobota zgled drugim mestom in občinam v Sloveniji pri tem, kako lahko lokalne skupnosti s premišljenimi ukrepi in inovacijami prispevajo k boljši prihodnosti za svoje prebivalce.

Življenje z bolečino

GEZA GRABAR

Društvo bolnikov s kronično bolečino Murska Sobota se zavzema za ponovno vzpostavitev ambulante za zdravljenje bolečine.

Priznanje Mestne občine Murska Sobota ob 20. obletnici.

Slovesno akademijo v Gledališču Park so v društvu zaznamovali 20. obletnico delovanja. Na njej jim je župan Damjan Anželj izročil občinsko priznanje. Društvo je v teh letih postalo sinonim za podporo, razumevanje in skupnost, je poudaril, prepričan, da so z delovanjem ustvarili prostor, kjer lahko posamezniki poiščejo pomoč, nasvet in prijateljstvo. V nagovoru je dolgoletna predsednica Mija Roudi poudarila, da so na področjih osveščanja, izobraževanja in druženja doslej opravili pionirsko delo, saj so bili prvo tovrstno društvo v državi. Danes imajo na obeh bregovih reke Mure 62 članov in še vedno delujejo brez krovne nacionalne zveze. Pristrčno prireditelj je povezoval vsestransko aktivni zdravstvenik Edvard Jakšič, ki je omenil, da je bolečina velik zdravstveni, družbeni in gospodarski problem, kronična ali ponavljajoča se je specifična in nerešljiva težava, zanjo pa pri nas trpi med 22 in 23 odstotki ljudi. Nato sta s predsednico premierno zaigrala njegov skeč »Kandidat za pomembno osebo«. Hana Cifer je recitirala pesem »Bolečina«, ki jo je napisala članica Slavica Hozjan in je neke vrste društvena himna, za glasbeno spremljavo na prireditvi je poskrbel Boris Vučkič.

Prikrajšani in oddaljeni

Roudi je vodenje društva prevzela leta 2007. Obžaluje, da je odlično opremljena ambulanta za zdravljenje bolečine, ki je na strokovni ravni dosegla visoko kakovost, v murskosobotski bolnišnici pred šestimi leti prenehala delovati. »Kakorkoli smo poskušali vplivati na njeno vodstvo, da bi začela ponovno delovati, se ni nič premaknilo,« je zaskrbljena. Ob tem obžaluje, da so ob občasnem izvajanju akupunkture bolniki s tega območja prikrajšani za tovrstne zdravstvene obravnave v domačem okolju.

Poslanstvo

Dolgoletna predsednica, ki je za izjemno predanost delu v društvu in na drugih področjih leta 2013 prejela naziv naj prostovoljka v Mestni občini Murska Sobota, pojasni, da so glavna poslanstva društva osveščanje in izobraževanje članov, iskanje možnosti zdravljenja, nudenje pomoči pri vključevanju v življenje ter preživetje z določenimi fizičnimi ali psihičnimi motnjami, stanji in težavami, ki jih povzročajo kronične bolečine ter posamezniku zelo otežujejo vsakdanje življenje in znižujejo njegovo kakovost. Pri osveščanju članov ne delujejo samo na zdravstvenem, temveč delovanje širijo tudi na druga področja. »Zato imamo društvo neskončno radi. Karkoli počnemo, to prilagodimo svojim željam in možnostim. Vsi smo enaki in vsi smo veliki prijatelji.«

Za kakovostno življenje

GEZA GRABAR

Lani je minilo 50 let od ustanovitve Združenja multiple skleroze Slovenije. Združenje je nastalo, da bi lažje nudili pomoč obolelim s to avtoimunsko vnetno boleznijo osrednjega živčnega sistema in jih povezali.

Aktivnosti za kakovost življenja oseb z multiplo sklerozo se udeležuje vedno več članov.

Velik nabor aktivnosti ponuja tudi prekmurska podružnica, ki ima sedež v Ulici arhitekta Novaka (stara bolnišnica) v Murski Soboti. Za člane in druge obiskovalce so vrata odprta vsako sredo med 10. in 12. uro, ob četrtnih ob 17. uri v prostorih društva poteka dvournna redna tedenska vadba. Tukajšnja podružnica trenutno združuje 94 članov. »Članom nudimo pomoč z zdravstvenega in psihosocialnega vidika,« poudarja predsednica Erika Mataj in dodaja, da ob včlanitvi dobijo vse informacije, ki jim pomagajo pri uveljavljanju različnih pravic iz zdravstvenega zavarovanja. Glavni cilj je namreč, da oboleli za to boleznijo čim dlje ostanejo samostojni in neodvisni. Med letom v podružnici pripravijo številne delavnice. Nekatere se posvečajo različnim vidikom bolezni, druge so bolj splošne narave, njihov glavni namen pa je ohranjanje fizičnega in psihičnega stanja bolnika; iz enakega razloga pripravljajo še srečanja za sprostitev in izmenjavo mnenj in izkušenj ter sodelujejo z drugimi sorodnimi združenji in drugimi invalidskimi organizacijami.

Pestro leto

Kot navaja predsednica, so

se aprila lani s pohodom aktivno vključili v projekt Planinske zveze Slovenije Gibalno ovirani gore osvajajo (GOGO). Maja se je več kot dvajset njihovih članov udeležilo slavnostne akademije ob 50. obletnici združenja v Celju. Na akademiji je nekaj posameznikov prejelo pohvale in priznanja, prav tako je bila nagrajena podružnica. Ob svetovnem dnevu multiple skleroze (30. maj) so po lokalnih medijih tradicionalno osveščali javnost o tej bolezni, na to temo pa so se udeležili še delavnice in druženja v RIS Dvorec Rakičan. S to ustanovo dobro sodelujejo že vrsto let. Poleti so se na predavanju seznanili z možnostjo racionalne in obnovljive rabe energije za gospodinjstva, v toplejših mesecih so se udeleževali treningov balinjanja na balinišču murskosoboškega društva upokojencev, enkrat tedensko imajo v prostorih društva tudi treninge v metu pikada. Jeseni je bil na sporedu tradicionalni piknik, udeležili pa so se tudi športnih iger, ki potekajo v okviru srečanja vseh invalidskih organizacij Prekmurja in jih je organizirala Mestna občina Murska Sobota; čez leto so se člani udeleževali številnih športnih tekmovanj združenja in rekreativnega plavanja.

Predsednica društva pravi, da je posebej odmevalo predavanje

Za člane in druge

obiskovalce so vrata

odprta vsako sredo

med 10. in 12. uro, ob

četrtnih ob 17. uri

v prostorih društva

poteka dvournna redna

tedenska vadba.

Znanje za življenje predavatelja in psihologa Andreja Pešca, ki so mu prisluhnili ob koncu lanskega leta. Spomnil jih je, je poudarila, da lahko marsikatero težko situacijo lažje premagamo, če se naučimo nanjo gledati s pozitivne plati. V sodelovanju z Rdečim križem Murska Sobota so ekonomsko najšibkejšim članom razdelili petnajst prehrabnih paketov.

Po MOČ

»Minulih nekaj let smo v prekmurski podružnici odlično sodelovali z RIS Dvorec Rakičan, kjer so izvajali ciljni projekt za osebe, obolele za multiplo sklerozo. V okviru tega projekta, ki so ga poimenovali Po MOČ, so vsaj dvakrat mesečno v prostorih dvorca, njegovi okolici in tudi drugod organizirali različne delavnice in druge aktivnosti,« je dejala in dodala, da je bil njihov poudarek pri tem projektu pomagati in usmerjati za bolj kakovostno življenje oseb z multiplo sklerozo.

Glavni cilj je namreč, da oboleli za to boleznijo čim dlje ostanejo samostojni in neodvisni. Med letom v podružnici pripravijo številne delavnice.

V krajevnih skupnostih se dogaja ...

KSENIJA GLAŽAR

Izpostavljamo nekatere izmed dogodkov ter pridobitev iz naših krajevnih skupnosti.

V začetku avgusta so v Polani v športno-rekreacijskem centru zasvetili reflektorji. Na osvetljenem igrišču je bila že odigrana prva prijateljska tekma. Prvega prižiga sta se udeležila tudi župan Damjan Anželj in minister Aleksander Jevšek.

Na povezovalni cesti med Satahovci in Veščico so bili v poletnem času popravljene najbolj poškodovani deli asfaltne površine, nato so se začela še dela nadgradnje odseka v dolžini 250 metrov.

Ravenska ulica v Krogu je bila na novo asfaltirana. Po zaključku del na elektroomrežju, ki jih je izvedlo podjetje Elektro Maribor, je mestna občina poskrbela za izvedbo meteorne kanalizacije in asfaltiranje celotnega odseka ulice.

Konec junija so v KS Polana predali namenu nov kolesarski most. Slovesnost je sovpadala s proslavo ob dnevu državnosti. Za kulturni program so poskrbeli najmlajši krajan Polane. Zbrane so nagovorili predsednik sveta domače krajevnosti Domen Serec, podžupan Timi Gomboc in minister Aleksander Jevšek.

Letošnji Športno-kulturno avanturistični festival (ŠKAF) v Černelavcih je ponudil pestro dvodnevno dogajanje. Prvi dan so organizatorji (Mladinsko društvo Černelavci) pripravili tekmovanje v kuhanju bograča, zvečer pa je sledila zabava z Rock Partyzani. Naslednji dan so sledile Škafove igre, za konec pa še večerna zabava.

V Bakovcih je potekal nogometni kamp za mlade, ki so trenirali pod vodstvom izkušenih trenerjev. Med drugim so se otroci v sklopu dogajanja odpravili na soboško kopališče, za pravo presečenje pa je poskrbel Erik Janža, ki je obiskal nadobudne nogometaše. Eden vidnejših članov slovenske nogometne reprezentance je mladim seveda podelil tudi avtograme.

Odličen obisk Zelene točke na sejmu AGRA 2024

Na 62. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA se je v hali A letos prvič uspešno predstavila Zelena točka. Sejmsko dogajanje na razstavnem prostoru je bilo razgibano in pestro že od prvega sejmskega dne.

Stojnico sta med drugimi obiskala tudi župan Damjan Anželj in minister Aleksander Jevšek.

Obiskovalci so pridno sodelovali v nagradni igri, zato se je v skrinjici hitro zbralo ogromno kupončkov, izmed katerih so vsak dan sejma izžrebali tri srečne nagrajence, ki so prejeli zabojček lokalnih dobrot Zelene točke. Vsi sodelujoči v nagradni igri so prejeli tudi kuponček za 30-odstotni popust na vse sveže sadje in zelenjavo v trgovini Zelena točka na Industrijski ulici 5a v Murski Soboti. Kuponček je izpolnila tudi predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič.

Z obiskom so jih počastili še dr. Aleksander Jevšek, minister za kohezijo in regionalni razvoj, Damjan Anželj, župan Mestne občine Murska Sobota, dr. Timi Gomboc, podžupan mestne občine, ter Robert Grah, direktor Pomurske gospodarske zbornice. V konstruktivni razpravi so se pogovarjali o načrtih in prihodnjem razvoju Zelene točke.

Zelena točka s svojim poslanstvom zagotavljanja hitre in kratke dobavne verige sadja, zelenjave in drugih lokalnih proizvodov širi svoje dostave do Ptuja, Ormoža, Lenarta in okolice. Zato so jih na sejmu obiskali tudi novi dobavitelji in odjemalci, ki bodo skupaj z njimi zagotavljali dostavo svežih in kakovostnih proizvodov na širšem območju severovzhodne Slovenije.

Ob tem seveda niso pozabili na obstoječe stranke in dobavitelje, ki so se množično odzvali vabilu in obiskali razstaveni prostor Zelene točke, ki je bil vedno poln obiskovalcev.

Zelena točka se zahvaljuje vsem, ki ste jih obiskali!

Ob tem je bilo kot primer dobre prakse na stojnici predstavljenih kar nekaj projektov, v katerih sodeluje Zelena točka. Med njimi je tudi projekt BIO-Boost, ki spodbuja mala in srednje velika podjetja, da svoje poslovne modele razvijejo v skladu s konceptom biogospodarstva.

V pričakovanju bogate gledališke, glasbene in filmske sezone 2024/25

NATALIJA KREFT
FOTO: ARHIV NASTOPAJOČIH

Po vročem in kulturno izjemno pestrem poletju v Murski Soboti se obeta še raznolika jesen. Na Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota so za sezono 2024/25 razpisali glasbeni in dva gledališka abonmaja.

Poleg abonmajskih dogodkov obljublajo tudi bogato sezono ter napovedujejo številne gledališke, glasbene, filmske in druge dogodke, prav tako bo zelo razgiban tudi program kulturne vzgoje od vrtca do srednje šole.

Raznolik kulturni program: od filmov do glasbenih in gledaliških dogodkov

- Art filmi se v dvorano Gledališča Park vračajo v oktobru, začetek nove sezone pa bo pripadel najnovejšemu filmu režiserke Sonje Prosenc – »**Odrešitev za začetnike**«, ki bo na sporedu 3. in 5. oktobra. V četrtek, 3. oktobra, bo projekciji sledil pogovor z ustvarjalci filma.

Gledališki in glasbeni abonmaji za sezono 2024/25

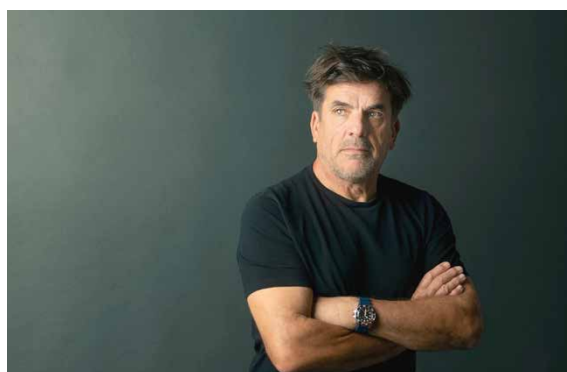
- V oktobru se začne tudi abonmajska sezona.
- Prvi dogodek glasbenega abonmaja 2024/25 bo koncert **Tria Vivere** v četrtek, 17. oktobra. Trio sestavljajo dva nekdanja člana Tria Eroika Matjaž Robavs in Aljaž Farasin ter tenorist Rok Ferenčak.
- V glasbenem abonmaju sezone 2024/25 bodo nastopili še **Tabu z akustičnim koncertom**, **Silence** ter **Big band Krško z izjemno vokalistko Nino Strnad**.

Gledališka abonmaja bo odprla žlahtna komedija 2023 tako po izboru žirije kakor po izboru občinstva – »**Paradiž**«.

- Ljudsko gledališče Celje bo v Gledališču Park gostovalo 23. (abonma komedija) in 24. oktobra (abonma drama/komedija). Gledališka abonmaja sicer tudi v tej sezoni vsebujeta po šest predstav, ki se bodo zvrstile do aprila 2025.

Potopisna predavanja in Počitniški kino

- Vračajo se tudi potopisna predavanja, prvi v goste prihaja **Arne Hodalič** (21. 10.), ki pravi, da se v Murski Soboti počuti kot doma, saj ga številno občinstvo vsakokrat toplo sprejme.
- Stalnica postaja tudi vedno bolj priljubljeni **Počitniški kino**, ki v dvorano Gledališča Park privablja vedno več mladih ljubiteljev filma. Prva edicija sezone 2024/25 bo med »krompirjevimi počitnicami«, med 28. in 31. oktobrom.
- Na Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota so letos ponovno povabili k vpisu v abonma **Opera in balet SNG Maribor** ter organizirali avtobusni prevoz na šest opernih oz. baletnih predstav mariborskega gledališča. Prva bo na sporedu v soboto, 12. oktobra, in sicer opera »Lucia di Lammermoor«. Pravijo, da število vseh abonentov vztrajno raste, kar jih izjemno veseli, saj ob tem čutijo zadovoljstvo obiskovalcev kulturnih do-

Arne Hodalič prihaja v Mursko Sobotu 21. oktobra.

Trio Vivere bodo ogreli glasilke 17. oktobra.

Za smeh bo poskrbela žlahtna komedija »Paradiž«.

Film »Odrešitev za začetnike« bo na ogled 3. in 5. oktobra.

- godkov v njihovi organizaciji.
- Pravijo, da oktobra, poleg že naštetih dogodkov, ne gre zamuditi koncertov **Gala Gjurina (11. 10.)** in **Eve Boto (4. 10.)** ter jubilejnega koncerta domače zasedbe **Ėdna**, komedije **Matjaža Javšnika »Visoka napetost« (2. 10.)** ter dobrodelnega dogodka društva **Zvezdni otroci**, na katerem bo nastopil **Tadej Toš s stand-up**

predstavo »**Abrahmmm**«.

Športni dogodki in aktivnosti v parku Fazanerija

- Jesen poleg kulturnih prinaša tudi dogodke na športnem področju. Vsako soboto ob 9.00 vas ob lepem vremenu vabijo na brezplačno vodeno vadbo v park Fazanerija. Za udeležbo ne po-

trebujete posebne opreme, niti posebnega predznanja. Vadba je primerna za vsakogar, saj je prilagojena tako začetnikom kot tudi bolj izkušenim. Primerna je za otroke, mladostnike, najstnike, odrasle in starostnike. Vodi jo Tadeja Markoja Zečević.

Vsi dogodki Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota so objavljeni na zadnji strani Soboških novin.

»Zbornik soboškega muzeja«

GEZA GRABAR

Osem člankov je namenjenih arheološkim raziskavam, v glavnem iz domačega okolja.

V Pomurskem muzeju Murska Sobota so predstavili že 29. številko svoje strokovne publikacije, ki jo izdajo vsako leto. Tokratna številka, ki obsega 271 strani, vsebuje članke o znanstvenih izkopavanjih. Glavnina jih je bila opravljena ob izgradnji prometne infrastrukture.

Urednik zbornika Samo Sankovič iz Pomurskega muzeja je povedal, da so bile v zadnjih letih v Prekmurju in na drugi strani Mure opravljene številne arheološke raziskave, ki si zaslužijo objavo. Zbornik je oblikoval Tomislav Vrečič. Poleg uvodnega dela in prispevka, ki je posvečen dolgoletnemu in zdaj že upokojenemu sodelavcu, restavradorju Jožetu Vargi, zbornik vsebuje osem znanstvenih člankov.

Poleg nekaterih zunanjih sodelavcev iz Slovenske Bistrice in Ljubljane izpostavljamo prispevke zaposlenih v murskosoboškem muzeju. Tako Branko Kerman piše o rimskem in dveh slovanskih grobovih pri Ivancih, Lea Hadler je obdelala arheološko najdišče pri Črenšovcih, Ines Ftičar srednjeveško zemljanko z najdiščem na Plesah v Murski Soboti, najdbe z arheološke raziskave ob cerkvi sv. Katarine v Lendavi je predstavil Samo Sankovič. Ob tem je Sankovič med drugim izpostavil prispevek o poglobljeni študiji deblaka oziroma plovca ladijskega mlina, naplavljenega na desni breg reke Mure ob lanskim poplavam, ki sta jo izvedla strokovnjaka oddelka za arheologijo ljubljanske Filozofske fakultete.

Nindri indri letos brezplačno

ALEŠ CIPOT

Nindri indri, prekmurski glasbeni festival na grajskem dvorišču, je ponudil izbor glasbenikov za izbrane okuse.

V dvodnevem glasbenem programu so nastopili Muzikačaka, Ezy-G, češki HRTL, Fraw Blanka in Marka San in Kleemar ter Plesni, Auto, finski Nyos, Pinke panke, Dunraven in DJ Nikotina. Petek je bil posvečen hip-hop, elektro, pop in raziskovalnim zvokom, medtem ko je bila sobota posvečena kitarskim »bendom«. (So) organizatorji festivala so GBTM Records, KUD Babadabing, Mikk Murska Sobota in Kulturno alternativni klub Ormož. Festival podpira ministrstvo za kulturo. Ker sta hkrati na sosednjih lokacijah v središču mesta potekala podobna koncerta z žanrsko sorodnimi nastopajočimi, so se organizatorji festivala odločili, da obiskovalcem ponudijo ogled brez plačila vstopnine. Ne-

posredno pred izvedbo festivala so zato povedali: »Taka situacija v majhnem mestu, kot je Murska Sobota, lahko za nas pomeni ogromno izgubo in resno ogrozi nadaljnji obstoj festivala. Nindri indri se financira iz razpisnih sredstev ministrstva za kulturo, velik del prihodka, s katerim pokrivamo festival, pa predstavljajo ravno vstopnice. Vseeno smo se odločili, da bomo tvegali, zmanjšali stroške, kjer se da, pokurili vse rezerve in letos vstopnino podarili. Namreč, pomembnejše se nam zdi, da skrbno izbrani glasbeni program, v katerega smo vložili ogromno ljubezni, časa in energije, doseže poslušalstvo, ki si ga zasluži. Da folk pride, da uživa v dobri muziki, se podruži in da smo skupaj nindri indri.«

Nindri indri je festival alternativne, malce drugačne glasbe, kot jo večina običajno posluša.

Murska Sobota znova v znamenju plesa

KSENIJA GLAŽAR

Na 19. mednarodnem plesnem festivalu Front@ se je v štirih dneh zvrstilo osemnajst plesnih del, organizatorji pa so pripravili še dve delavnici in pogovore z gostujočimi umetniki.

Matjaž Farič, umetniški vodja festivala. | Foto: Darja Štravs Tisu

Letošnji mednarodni plesni festival Front@ je potekal pod geslom »Ne agresija, radovednost širi obzorja«.

Na prizoriščih v parku in okolici gradu so se s krajšimi deli predstavili mlajši avtorji, tam so bile na ogled tudi krajše forme, izbrane izmed 59 prijavljenih del, prispelih na odprti poziv. V Gledališču Park sta potekali celovečerni predstavi: špansko-slovensko-hrvaška koprodukcija »Gran Bolero« in belgijsko-madžarska koprodukcija »Ageless Generation« z nastopi izbranih korejskih avtorjev s Seulskega mednarodnega koreografskega festivala.

Pester program

Festival se je začel z veličastno predstavo španskega koreografa Jesusa Rubia Game, na Odprtem odru pa se je zvrstilo sedem izbranih miniatur z mednarodnega tekmovalnega mladih plesnih ustvarjal-

Front@ je mednarodno ugleden in pomemben dogodek, ki ob podpori ministrstva za kulturo in murskosoboške mestne občine nastaja pod umetniškim vodstvom koreografa Matjaža Fariča, v organizaciji zavoda Flota ter v sodelovanju z Zavodom za kulturo, turizem in šport Murska Sobota ter Mladinskim informativnim in kulturnim klubom Murska Sobota. Letos so pri izvedbi festivala sodelovali tudi Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Flota – Ljubljana in zavod Bunker v okviru mednarodnega projekta Beyond Front@ – Bridging Periphery.

cev OPUS1. V Gledališču Park je potekala predstava »Ageless Generation« v koreografiji Antona Lachkyja. Tretji dan se je v Trubarjevem drevoredu in okolici gradu na dogodku »Odprto mesto III« predstavilo sedem avtorjev iz petih držav. Zadnji dan je bila na Odprtem odru predstavitev Dance Communication Laba v okviru plesne mreže Beyond Front@, ki je izšla

iz prizadevanj festivala Front@ za sodelovanje v širšem mednarodnem prostoru s plesalci iz različnih evropskih držav pod vodstvom slovenske koreografinje Andreje Rauch. Festival se je zaključil v Gledališču Park s sodobnim korejskim plesom, ki se je prepletal s sodobno glasbo, ki so jo glasbeniki izvajali v živo s tradicionalnimi korejskimi glasbili.

Evi Novak posebna nagrada in povabilo v Nemčijo

MELITA MARIČ

FOTO: OSEBNI ARHIV

Na mednarodnem natečaju bavarskega ministrstva za šolstvo in kulturo so sodelovali tudi učenci OŠ Bakovci. Izstopalo je delo Eve Novak.

V kategoriji literature je žirijo z izvirno vsebino in izjemnim znanjem nemščine navdušila (zdaj že nekdanja) devetošolka Eva Novak.

Od 23. do 25. julija se je v čarobnem srednjeveškem mestu Rothenburg ob der Tauber v Nemčiji odvijalo srečanje nagrajencev prestižnega natečaja Die Deutschen und ihre östlichen Nachbarn – Wir in Europa. Med več kot 45.000 dijakov iz petih držav – Nemčije, Avstrije, Češke, Poljske in Slovenije – so prepoznali in nagradili delo (zdaj že nekdanje) devetošolke Eve Novak iz Bakovcev, ki je ustvarjala ob mentorstvu Alenke Kolenko. Nagrajenka je prejela nagrado s področja nemške literature, kar je še posebno izjemno, saj je na tem področju bila edina nagrajenka. Njen prispevek je bil podkast v nemškem jeziku, v katerem je v prijetnem pogovoru predstavila življenje in delo največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Govorila je o Ljubljani nekoč in danes, primerjala šolski sistem v preteklosti in zdaj ter osvetlila pomembne mejnike za slovenski narod, kot so prihod prvega vlaka z Dunaja na slovenska tla in ustanovitev Slovenske matice. »Pogovor sem popestrila z glasbenim vložkom in vključila delček svoje pesmi,« pojasni Eva.

Na predstavitvi tudi ministri

V Nemčiji so imeli priložnost svoja dela predstaviti dvakrat – prvi dan drugim nagrajencem, drugi dan posebnim gostom gala večera, med katerimi so bili tudi nemški ministri. Za to priložnost je Bakovčanka pripravila kratek filmček. V njem je podkast obogatila s slikovnim gradivom in videoposnetki, kar je dodatno popestrilo predstavitev. Svoja dela so predstavili tudi na razstavnih panojih, kjer so ob zvokih slovenske melodije in spremljavi kitare delili fige v poklon našemu Prešernu, ki je bil znan tudi kot Doktor Fig. Vrhunec dogodka je bila podelitev priznanj zadnji dan srečanja s še podrobnejšim izborom zmagovalcev. »Glede na raven in izgovorjavo nemškega jezika sem bila uvrščena v skupino gimnazijcev in zasedla drugo mesto,« pove Eva. Poleg uradnega dela je bilo dovolj časa tudi za raziskovanje mesta Rothenburg ob der Tauber, ki s srednjeveško arhitekturo in številnimi muzeji obiskovalce popelje v svet viteзов in gradov. »To srečanje ni bilo le priznanje za moje delo, temveč tudi izjemna življenjska izkušnja, ki bo v moji knjigi življenja zavzemala posebno mesto,« pove v zaključku.

Šah pri in na brodu

GEZA GRABAR

Šahovsko društvo Pomgrad iz Murske Sobote je pri brodu v Krogu pripravilo 8. odprti mednarodni konektedenski šahovski turnir, s katerim se je končala letošnja poletna serija tovrstnih turnirjev.

Igranje ob vodi daje igri poseben čar.

Igranje šaha v tovrstnem okolju je za tekmovalce sigurno nekaj posebnega, tako da je reka Mura še enkrat več postala prizorišče posebnega dogodka.

Na zadnjem turnirju je sodelovalo 38 šahistov iz Hrvaške, Madžarske in Slovenije. Zmagal je Ljutomerčan Jernej Skuhala z 8 točkami pred Tomislavom Gruškovnjakom in Denisom Gjuranom, ki sta zbrala po 7 točk, četrti je bil Boris Kovač, vsi iz murskosoboškega kluba. Skupni zmagovalec osmih turnirjev v absolutni konkurenci je postal Boris Kovač, drugi je bil Tomislav Gruškovnjak, oba iz murskosoboškega Pomgrada, tretji pa zmagovalec zadnjega turnirja Jernej Skuhala.

Imamo evropskega modelarskega prvaka!

GEZA GRABAR

Boštjan Bagari je pometel s konkurenco.

V romunskem kraju Deva se je odvijalo dvodnevno evropsko prvenstvo modelarjev, ki se je končalo z odličnim dosežkom Prekmurca Boštjana Bagarija in osvojitvijo naslova evropskega prvaka z modeli FLA – večjimi jadralnimi modeli. Na prvenstvu je sodelovalo 84 modelarjev iz 27 držav, Slovenija pa je v ekipni konkurenci zasedla sedmo mesto. 37-letni Boštjan Bagari, po rodu doma iz Rakičana, zdaj pa živi v Murskih Črncih, je član Aerokluba Murska Sobota in se z modelarstvom ukvarja že tri desetletja. Leta 2022 se je že okril z naslovom evropskega podprvaka, tokrat pa je stopil na najvišjo stopničko.

Na sprejemu pri županu

Bagarija je po odmevnem uspehu sprejel župan Damjan Anželj. Med drugim mu je čestital za izjemen uspeh in promocijo naše občine v tujini ter mu zaželel veliko uspeha tudi v prihodnje.

Za Bagarija, ki je sicer že osvojil šest evropskih medalj, je to prva evropska zlata medalja, ki jo je prejel kot član posameznik. | Foto: arhiv MOMS

Sanje sežejo do svetovnega vrha

ALEŠ CIPOT

Predstavljamo najboljše športnike v Mestni občini Murska Sobota v letu 2023.

JURE SOČIČ

Dvaindvajsetletni Jure Sočič je član Športnega strelskega društva Murska Sobota in kategorizirani športnik perspektivnega razreda. Je zelo uspešen strelec in državni reprezentant. Januarja lani je s člansko reprezentanco na najmočnejši mednarodni tekmi, ki je bila v Sloveniji, dosegel drugo mesto. Prvo mesto je na dvoboju z reprezentanco Avstrije zgrešil za pičlih 0,1

Jure Sočič je član Športnega strelskega društva Murska Sobota.

kroga. Marca 2023 je z reprezentanco odpotoval na evropsko prvenstvo, ki je bilo v Estoniji. Rezultati strelcev na tekmovanju so bili zelo dobri, tudi Juretov, saj je le za las zgrešil finale. Na dvoboju strelcev Hrvaške in Slovenije v Zagrebu je z odličnim rezultatom prispeval točko za končno zmago Slovenije. V začetku decembra je bil z rezultatom 622,7 na turnirju v Beogradu najboljši slovenski strelec v moški članski konkurenci. V skupni razvrstitvi je končal na 14. mestu v absolutni konkurenci moških in žensk vseh kategorij v Sloveniji. »Moj naslednji cilj je, da bi se s klubom uvrstil v 1. A državno ligo, v letošnji sezoni tudi uvrstitev na evropsko prvenstvo. Želim si biti stalni član slovenske reprezentance. Na večjem mednarodnem tekmovanju si želim osvojiti medaljo ali se vsaj uvrstiti v finale,« je povedal Sočič.

BOJAN ROPOŠA

Devetintridesetletni Bojan Ropoša je po izobrazbi profesor športne vzgoje. Namizni tenis je začel trenirati pri desetih letih v Namiznoteniškem klubu Sobota, kjer je ostal

Bojan Ropoša je član Namiznoteniškega kluba Sobota.

vse do 21. leta. Ropoša je bil član slovenske izbrane vrste v vseh kategorijah, od kadetov do članov. Leta 2006 je prestopil v Namiznoteniški klub Kema Puconci in zelo uspešno nadaljeval svojo športno kariero. V matični klub NTK Sobota se je vrnil v sezoni 2019/2020. Ekipi, ki je takrat nastopala v drugi namiznoteniški ligi, je zagotovil stabilnost, sam pa je takoj postal najboljši igralec lige. V sezoni 2022/2023 je bil s 44 zmagami in samo tre-

mi porazi drugi igralec druge slovenske lige, takoj za klubskim soigralcem Gregorjem Zafošnikom, in tako član nepremagane članske ekipe v drugi slovenski ligi. S prvim mestom se je v tekoči sezoni z ekipo vrnil v elitno slovensko prvo ligo. Na Pokalu Slovenije, 24. septembra 2023, je ekipa osvojila prvo mesto in tako je Ropoša z ekipo postal pokalni prvak Slovenije, kar je tudi prvi naslov pokalnega prvaka za Namiznoteniški klub Sobota. Na vprašanje, kateri je njegov naslednji cilj v športu, odgovori: »Glede na to, da se moja športna kariera izteka, bi želel znanje prenesti na mlajše generacije. Zaradi tega sem se priključil trenerskemu štabu NTK Sobota.«

MITJA CENER

Sedemnajstletni Mitja Cener je član Rokoborskega društva Sobota od leta 2013. Njegov prvi trener je bil Dejan Šernek, potem Slavko Zec, zdaj njegov napredek spremlja Jure Kuhar. Vztrajnost in delavnost zelo dobro izkoristi na tekmovanjih, kar dokazujejo njegovi odlični rezultati. Največji

uspeh je drugo mesto na Balkanskem prvenstvu 2022. V letu 2023 je med drugim zmagal na članskem državnem prvenstvu do 79 kg in v kategoriji U17 do 71 kg. »S športom sem se začel aktivno ukvarjati s šestimi leti. Moj naslednji cilj v športu je osvojiti odličje na Balkanskem prvenstvu, ki bo 3. oktobra. Moje sanje so postati svetovni prvak,« je povedal Mitja Cener.

Mitja Cener je član Rokoborskega društva Sobota.

V občino prinesli tri naslove evropskih prvakov

UREDNIŠTVO

Župan Damjan Anželj je sprejel plesalke in plesalce Centra športa in plesa Zeko s trenerjem Dejanom Zečevićem ter jim čestital za odlične rezultate, ki so jih dosegli v tej sezoni, ko so ime naše občine ponesli po Evropi.

Mladi plesalci, ki so posegli po evropskem vrhu.

Plesalci so se udeležili dveh evropskih tekmovanj v modernih tekmovalnih plesih pod okriljem Mednarodne plesne zveze IDO, in sicer v kategorijah disco show in disco dance v mestu Chomutov na Češkem ter v kategoriji breakdance v mestu Žnin na Poljskem ter dosegli kar tri naslove evropskih prvakov.

Kako so se odrezali

- 1. mesto in naslov evropskih prvakov v kategoriji disco show malih članskih skupin: Farmers (Dunja Panič, Živa Horvat, Jana Trajanovska, Brina Benko, Lana Škedelj, Ana Trajber, Eva Horvat)
- 1. mesto v kategoriji breakdan-

ce mladinskih ekip: The chosen ones jr. (David Pahor, Rene Pertoci, Filip Grenko, Nino Vučkič, Tino Oskomič)

- 1. mesto David Pahor in Tino Oskomič v kategoriji breakdance mladinskih parov 2.

20. obletnica PGD Pušča

GEZA GRABAR

Edino romsko gasilsko društvo v Sloveniji, edinstveno tudi v evropskem in svetovnem merilu, je jubilej veličastno zaznamovalo s kar dvema novima pridobitvama.

Kmalu po letu 2000 se je zaradi številčnosti ljudi in velikosti naselja v Pušči pojavila zamisel o ustanovitvi gasilskega društva. Prvi skeptični pomisleki so bili zaradi odločnosti mladih fantov in mož, ki so želeli biti aktivni tudi na tem področju, kmalu odpravljeni, nato pa se je ob veliki pomoči in podpori murskosoboške gasilske zveze, matične mestne občine in drugih leta 2004 zgodovina gasilstva uradno začela tudi v tem kraju.

Veliki pridobitvi

Na prireditvi pri večnamenskem domu, kjer imajo gasilci v prizidku tudi garažo z orodiščem, je bil osrednji govornik prvi operativni gasilec v državi Zvonko Glažar, ki je med drugim pohvalil velik napredek tega edinstvenega romskega gasilskega društva v opremljenosti in ljudeh. Prireditve je vrhunec dosegla, ko je župan gasilec predal ključke novega vozila za prevoz moštva GVM-1, nato pa so razvili še prvi društveni prapor, kar je opravil Dejvid Rakar. Obe novi pridobitvi sta blagoslovila predstavnika

verskih skupnosti – rimskokatoliške Goran Kuhar, župnik stolne župnije sv. Nikolaja v Murski Soboti, in mag. Leon Novak, škof evangeličanske cerkve na Slovenskem. Ob jubileju sta predsednik Dejvid Horvat in poveljnik Franc Cener podelila zahvale in kipce za vsestransko pomoč pri ustanovitvi, razvoju in opremljanju društva. Izročila sta jih predstavnikom občine in krajevne skupnosti. Predsednik društva Dejvid Horvat, ki to naloge opravlja od ustanovitve, se je spomnil začetkov, saj mu v ušesih še danes odzvanjajo besede dolgo-

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

16.–22. SEPTEMBER

Udoben javni prostor – za vse.

PROGRAM AKTIVNOSTI V MESTNI OBČINI MURSKA SOBOTA

DAN	URA	AKTIVNOST	LOKACIJA
četrtek 19.9.2024	13.00 – 17.00	POPRAVLJALNICA KOLES	Slovenska ulica
Petek 20.9.2024	13.00 – 17.00	POPRAVLJALNICA KOLES	Slovenska ulica
Sobota 21.9.2024	8.30 – 12.00	POPRAVLJALNICA KOLES	Slovenska ulica
Petek 20.9.2024	9.00 – 12.00	DAN BREZ AVTOMOBILA NAGOVOR ŽUPANA PROMOCIJA KOLESARJENJA KREATIVNE DELAVNICE IGRA PROMETNI SPOMIN PISANI OVIRATLON POSILIKAVA OBRAZA PREDSTAVA »ZALJUBJENI SEMAFOR« V IZVEDBI OŠ CENTER GUSTAVA ŠLIHA MARIBOR PROMOCIJA TRAJNOSTNE MOBILNOSTI ANIMATORJI PISANI MEHURČKI PREDSTAVITEV IZDELAVE OBČINSKE CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE ZDRAVI PRIGRIZKI	Drevored Martina Luthra
petek 20.9.2024	9.30 (VRTCI) 10.30 (PRVA TRIADA OŠ)	GLEDALIŠKA PREDSTAVA	Mestni park – grajska ploščad
Sobota 21.9.2024	9.00 – 12.00	SIMULATOR PREVRAČANJA	Slovenska ulica

Gasilstvo v Pušči pridobiva na popularnosti. | Foto: Studio Signal

letnega predsednika murskosoboške gasilske zveze Štefana Barbariča, potem ko mu je predstavil idejo: »Dejvid, zdaj pa tak: če bo tebi to uspelo, verjemi mi, da ste fenomen.« Priznal je, da se mu tedaj ni niti sanjalo, v kaj se spuščajo, ter dodal, da prav vse, kar so dosegli do danes, ni šlo tako zlahka. Med prebivalci naselja Pušča je za gasil-

stvo dovolj zanimanja, pravi predsednik, saj imajo že skoraj petdeset članov, od tega jih je več kot dvajset operativnih z opravljenim tečajem, imajo pa tudi nekaj specialnosti. Trenutno sta v društvu dve tekmovalni enoti, člani in pionirji, a bi jima radi dodali še mladinsko in žensko člansko desetino.

Na podlagi Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03 s spremembami), Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami), Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04 s spremembami), Odloka o ustanovitvi Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 51/09 in 57/13) in Pravilnika o dodeljevanju namenskih najemnih stanovanj v najem mladim v Mestni občini Murska Sobota (Uradni list RS, št. 43/2024) Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota objavlja

PONOVNI JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV NAMENSKIH NAJEMNIH STANOVANJ V NAJEM MLADIM V MESTNI OBČINI MURSKA SOBOTA

1. PREDMET RAZPISA

1.1.

Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota (v nadaljevanju: JSS MOMS) razpisuje v najem 5 namenskih najemnih stanovanj za mlade, ki bodo uspelim upravičencem dodeljena z uvrstitvijo na seznime upravičencev. Stanovanja na naslovu Slovenska ulica 9 in 11, Murska Sobota bodo oddana v najem predvidoma decembra 2024.

Od 5 razpoložljivih stanovanj so na voljo še naslednja stanovanja:

- Seznam A2 – 1 stanovanje za mlade pare
- Seznam A3 – 4 stanovanja za mlade družine

Za oba seznama velja, da so stanovanja predvidena za oddajo v najem prosilcem, katerih neto dohodki njihovih gospodinjstev v koledarskem letu pred razpisom (2023) ne presegajo določenih odstotkov, določenih v 5. členu Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem. Prosilci bodo uvrščeni na posamezni seznam v skladu s površinskimi normativi.

Površinski normativi za dodelitev namenskih najemnih stanovanj za mlade:

Število članov gospodinjstva	Površina stanovanja
2-člansko	do 55 m ²
3-člansko ali več	do 70m ²

(2) JSS MOMS lahko izjemo odda v najem tudi manjše ali večje stanovanje, če se prosilec s tem strinja.

1.2.

Najemnina za dodeljena namenska najemna stanovanja iz točke 1.1. tega razpisa bo določena na podlagi Uredbe o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin (Uradni list RS, št. 131/03 s spremembami) oziroma na podlagi predpisa, ki bo veljal v času oddaje stanovanja v najem.

Okvirna najemnina:

Seznam A2:

- za stanovanje v izmeri 49,00 m², točkovano s 352 točkami, zna-

ša najemnina v decembru 2024, izračunana na podlagi navedenih veljavnih predpisov, 236,66 EUR.

Seznam A3:

- za stanovanje v izmeri 66,00 m², točkovano s 352 točkami, znaša najemnina v decembru 2024, izračunana na podlagi navedenih veljavnih predpisov, 320,94 EUR.

2. RAZPISNI POGOJI

2.1.

Splošni pogoji, ki jih mora izpolnjevati prosilec:

- državljanstvo Republike Slovenije;
- stalno bivališče v Mestni občini Murska Sobota pred objavljenim javnim razpisom;
- starost prosilca in partnerja, ki sta na dan objave stara vsaj 18 let in v letu objave javnega razpisa manj kot 35 let;
- da prosilec in osebe, ki skupaj z njim kandidirajo za pridobitev namenskega najemnega stanovanja, niso lastniki ali solastniki drugega stanovanja ali stanovanjske stavbe, ki presega vrednosti 40 % primerne stanovanja. Navedena omejitev ne velja za lastnike in solastnike stanovanj, ki jih morajo lastniki po zakonu oddajati v najem za nedoločen čas, z neprofitno najemnino;
- da prosilec in osebe, ki skupaj z njim kandidirajo za pridobitev namenskega najemnega stanovanja, niso lastniki drugega premoženja, ki presega 40 % vrednosti primerne stanovanja;
- da so prosilec in osebe, ki skupaj z njim kandidirajo za pridobitev namenskega najemnega stanovanja, poravnali vse obveznosti (najemnina, obratovalni stroški, stroški sodnega postopka) iz morebitnega najemnega razmerja ali uporabe stanovanja v lasti JSS MOMS.

2.2.

Za namenska najemna stanovanja lahko v času javnega razpisa zaprosijo prosilci, ki so na dan objave javnega razpisa v delovnem razmerju ali imajo zagotovljen stalen vir dohodka.

Prosilci so upravičeni do do-

delitve namenskega najemnega stanovanja, če dohodki njihovih gospodinjstev v letu 2023 ne presegajo določenih odstotkov od povprečne neto plače v državi, ki je v tem obdobju znašala 1.445,12 EUR. Navedene vrednosti se izračunajo v skladu s tabelo iz 5. člena Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem.

3. POSTOPEK ZA DOLOČITEV SEZNAMA UPRAVIČENCEV

3.1.

Vloge prosilcev, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, se točkujejo v skladu s Pravilnikom o dodeljevanju namenskih najemnih stanovanj v najem mladim v Mestni občini Murska Sobota.

Po točkovanju se na seznama A2 in A3 prosilci uvrstijo na prva mesta.

Na seznama za dodelitev stanovanj za mlade se uvrstijo prosilci po doseženih točkah od največ do najmanj točk. Če imata dva ali več prosilcev enako število točk, se kot prednostna kategorija upošteva manjša starost prosilca.

Če na seznam uvrščeni prosilec zavrne dodelitev, se stanovanje dodeli naslednjemu na seznamu po številu doseženih točk.

3.2.

Najemno razmerje z uspelim prosilcem se sklene za določen čas največ 5 let. Če želi najemnik v predmetnem stanovanju ostati dalj časa, mora pred potekom tega obdobja vložiti prošnjo za podaljšanje najema, ki je mogoče največ do dopolnjenega 40. leta starosti.

4. RAZPISNI POSTOPEK

Prosilci, ki se želijo prijaviti na Ponovni javni razpis za dodelitev namenskih najemnih stanovanj v najem mladim v Mestni občini Murska Sobota, dvignejo obrazec vloge, s katerim se prijavijo na **javni razpis od 16. 9. 2024 do vključno 11. 10. 2024**, v ložišču Mestne občine Murska Sobota, Kardoševa 2, Murska Sobota ali na Javnem stanovanjskem skladu Mestne občine Murska Sobota, Trg zmage 1, Murska Sobota **ob uradnih urah (ponedeljek od 8.00 do 14.00, sreda od**

8.00 do 15.00, **petek od 8.00 do 13.00)** ali na spletni strani Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota (**www.jss-moms.si**).

Vloge bo sprejemalo ložišče Mestne občine Murska Sobota do **vključno 11. 10. 2024**, in sicer vsak delovni dan (v ponedeljek, torek in četrtek od 8.00 do 14.30, v sredo od 8.00 do 15.30 in v petek od 8.00 do 13.30).

Če bo prosilec oddal nepopolno vlogo, bo pozvan, da jo v določenem roku dopolni z manjkajočimi listinami. Vloge prosilcev, ki ne bodo dopolnjene v roku, in vloge, oddane po zaključku razpisnega roka, bodo s sklepom zavrnjene.

K vlogi prosilec priloži naslednja dokazila zase in za osebe, ki z njim kandidirajo za pridobitev najemnega stanovanja :

- osebni dokument (na vpogled);**
- potrdilo o državljanstvu, potrdilo o stalnem prebivališču in številu članov gospodinjstva;**
- dokazilo o zaposlitvi (fotokopija odločbe ali pogodbe o zaposlitvi itd.);**
- dohodninsko odločbo za leto 2023 ali druga dokazila o rednih neto prihodkih za preteklo koledarsko leto; če je do zaposlitve, samozaposlitve oziroma prejemanja rednih neto dohodkov prišlo šele v letu 2024, pa nedvoumno dokazilo o prejetih prejemkih v letu razpisa;**
- dokumente o morebitnih neobdajljivih dohodkih in prejemkih ter nazivih njihovih izplačevalcev za koledarsko leto pred razpisom (socialna pomoč, enkratna denarna pomoč, subvencije, štipendije, pomoč pri rojstvu otroka itd.);**
- dokazilo o dokončani strokovni izobrazbi;**
- vsa preostala dokazila JSS MOMS pridobi po uradni dolžnosti.**

V dohodek se ne štejejo socialni transferji, to so denarna socialna pomoč, izredna denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo, otroški dodatek in podobno.

Potrdila, ki ne izkazujejo trajnega statusa, ne smejo biti starejša od 30 dni od objave razpisa.

JSS MOMS k vlogi priložene listine zadrži in jih po izteku razpisnega roka udeležencem razpisa ne vrača.

SPLOŠNE DOLOČBE

JSS MOMS bo preverjal pravočasnost prispelih vlog in njihovo popolnost.

Komisija, ki jo imenuje JSS MOMS, bo proučila utemeljenost pravočasnih in popolnih vlog na podlagi prejetih listin, potrebnih za oblikovanje seznamov za oddajo namenskih najemnih stanovanj, in dokumentiranih poizvedb, ki jih opravijo pristojni organi in organizacije ter posamezniki, ter bo izvedla točkovanje v skladu s Pravilnikom o dodeljevanju namenskih najemnih stanovanj v najem mladim v Mestni občini Murska Sobota.

Komisija si lahko stanovanjske razmere prosilcev tudi ogleda.

Udeležencem razpisa bodo vročene odločbe o uvrstitvi oziroma neuvrstitvi na seznime upravičencev v roku najpozneje 6 mesecev po zaključku razpisa.

Z uspelimi upravičenci bodo sklenjena najemna razmerja za določen čas do petih let in z neprofitno najemnino. Uspeli upravičenec, ki zavrne dodeljeno stanovanje, se črta iz seznama upravičencev.

Vse informacije zainteresirani dobijo na Javnem stanovanjskem skladu Mestne občine Murska Sobota, Trg zmage 1, Murska Sobota v času uradnih ur:

- ponedeljek od 8.00 do 14.00,
 - sreda od 8.00 do 15.00,
 - petek od 8.00 do 13.00
- ter na naslednjih telefonskih številkah: 02 525 16 26 ali 02 525 16 27 ali 02 525 16 37.

Številka: 4300-0006/2024-5-202

Datum: 27. 8. 2024

Javni stanovanjski sklad
Mestne občine Murska Sobota

Maistru dolgujemo veliko

MARJAN FARIČ, PREDSEDNIK PREKMURSKEGA DRUŠTVA GENERAL MAISTER MURSKA SOBOTA

Nedavno smo obeležili 105. obletnico združitve Prekmurja s preostalimi slovenskimi pokrajinami. Združitev je bila zlasti posledica spoznanja, da tod prebivajo Slovenci ter da je združitev naroda v celoto zgodovinsko pravična in utemeljena.

Pri tem se je prav glede utemeljenosti treba ozreti v nepretrgan in celovit lok slovenske in prekmurske zgodovine, v njene prelomne trenutke, vse od časa reformacije, torej v Trubarjev čas, ko smo Slovenci dobili svoj knjižni jezik, ko smo začeli graditi skupno narodno zavest, v čas 18. stoletja, v čas prekmurskega pastora Štefana Küzmiča, utemeljitelja prekmurske knjižne norme, s katero se je ohranila slovenska nacionalna substanca v Prekmurju. Treba se je ozreti v čas prve svetovne vojne, v čas generala Maistra in oblikovanja njegove prve slovenske vojske neposredno po njej, v obdobje narodnoosvobodilnega boja in ne nazadnje v obdobje pred 33 leti, ko si je slovenski narod izbojeval neodvisno in samostojno državo. V prelomnem času po prvi svetovni vojni je slovenski general Rudolf Maister na lastno pest, prav iz svojih osebnih prepričanj, temelječih na domoljubju in zavezanosti slovenskemu narodu, s svojimi borci zavaroval severne slovenske nacionalne meje. Letošnje leto, ko obeležujemo 150-letnico rojstva in 90-letnico njegove smrti, je vlada imenovala za Maistrovo leto.

Maistru dolgujemo veliko. Če

ne bi zavzel Maribora in Spodnje Štajerske, teritorialnega stika Prekmurja s preostalimi slovenskimi ozemlji ne bi bilo, zato bi usoda te slovenske pokrajine bila prav gotovo drugačna.

Maister pri svojih domoljubnih dejanjih ni ostal sam, svoje napore je združil s prizadevanjem pomurskih domoljubov, katoliških duhovnikov, ki so kot narodni buditelji po prvi svetovni vojni bistveno prispevali k ohranjanju in krepitvi slovenske nacionalne zavesti na ozemlju Prekmurja. Zato je združitev zasluga zlasti naših domačih ljudi, razumnikov z obeh bregov Mure, iz Prlekije in iz Prekmurja, poleg dr. Matije Slaviča še dr. Frana Kovačiča, Ivana Jeriča in Jožefa Godine, vsi ti so bili Maistrovi sodelavci, ter Jožefa Klekla st., Franca Ivanoczya in številnih drugih. Ti so takrat bili naša edina intelektualna moč, ki je za razliko od oblasti v Ljubljani premogla uvid v pomembnost rešitve nacionalnega vprašanja, v pomembnost trenutka nastanka mnogih nacionalnih držav ter zarisovanja novih državnih meja po propadu avstro-ogrskega imperija.

Poraja se vprašanje, kakšni nasledniki dediščine omenjenih prekmurskih domoljubov smo danes mi. Kakšno je naše današnje vrednotenje njihovih dejanj, kakšen je naš odnos do njihove zapuščine?

Danes se v nekaterih, tudi uradnih krogih sosednjih držav pojavljajo nacionalistične ideje o krivičnosti mejnih pogodb, nastalih po prvi svetovni vojni, ki še danes določajo naše državne meje. Pojavljajo se ideje o upravičenosti do izgubljenega ozemlja, ki temeljijo na skoraj tisočletni fevdalni prisotnosti na

naših tleh, skuša se nam dokazovati tudi umanjkanje naše izvirne slovenske kulture na tem ozemlju. Mi ne razumemo, kaj nam s takimi, pogosto ne prav dobronamernimi dejanji sporočajo sosede. Pri tem je najbolj povedna prav odsotnost slovenske države in odločnega odziva njenih institucij na take poskuse relativizacije in prikrojevanja zgodovine. Ker smo tiho, se ta dejanja ponavljajo vedno pogosteje in z vedno večjo velemenco. Morda so vzroki za to relativna mladost naše države, pomanjkanje državnih tradicij in večšin, pomanjkanje poznavanja zgodovine, tudi tiste, ki so jo na teh tleh soustvarjali prekmurski domoljubi, morda naše prislovično gostoljubje in dobrota, ki ju sicer razglajamo za svoji največji vrlini, a pogosto mejita na lahkovernost, celo navivnost, da ne rečemo servilnost. Državnost, v varovanju katere ni prostora za lahkovernost in navivnost, smo si sicer res izborili sami, pred 33 leti, danes pa pogosto ne vemo prav dobro, kaj bi z njo. Varujemo in ohranjamo jo bolj površno, zato postaja šibka, tako navznoter kot tudi navzven, kar postaja dovolj očitno, da v ta prazni prostor, iščoč svoje priložnosti, odločneje vstopa nekdo drug! Napočil je čas za drug odnos do domoljubja, čas je za večje spoštovanje do lastne države in do sodržavljanov! Država ni neka imaginarna tvorba, državo zamejujejo ozemlje, nacija in njena kultura! In naj ponovimo Prešernove besede iz »Zdravljice«, ki so danes morda najpomembnejši del našega vrednostnega sistema: »Ne vrag, le sosed bo mejak!«

Opomnik, kaj vse zmoremo, ko stopimo skupaj

KSENIJA GLAŽAR

Letošnja osrednja državna proslava ob prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom je potekala v Beltincih.

Predsednica republike Nataša Pirc Musar je položila venec k spomeniku ob 100. obletnici priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom v Ulici Štefana Kovača.

Slavnostna govornica je bila predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič, ki je v nagovoru orisala zgodovinsko ozadje praznika ter med drugim poudarila, da je Prekmurje s svojo bogato kulturno dediščino, naravnimi danostmi in edinstveno identiteto obogatilo slovensko skupnost ter postalo del slovenskega gospodarstva, kulture in politike. Dodala je, da združitev Prekmurja z matičnim narodom ni le zgodovinski dogodek, ampak opomnik, kaj vse zmoremo, ko stopimo skupaj. Ta dogodek nas opominja na moč enotnosti, na vrednost naše narodne identitete, naše kulture in na pomen ohranjanja naših korenin. Proslave, ki je bila posvečena prekmurski duši, so se udeležili številni pomembni gostje, med drugimi tudi župan Damjan Anželj.

Slavili tudi v Murski Soboti

V Murski Soboti je ob tem prazniku potekala tradicionalna slovesnost, ki jo je priredilo Prekmursko društvo general Maister Murska Sobota v sodelovanju z Mestno občino Murska Sobota ter Koordinacijo domoljubnih in veteranskih organizacij. Nagovor je poleg predsednika omenjenega društva Marjana Fariča imel tudi župan Anželj, ki je izpostavil, da smo Prekmurci skozi stoletja ohranili svojo identiteto, jezik in običaje. Na krajši slovesnosti, na kateri so sodelovali tudi praporščaki veteranskih in domoljubnih organizacij, je Julija Fajhtinger zapela prekmursko ljudsko pesem »Zrešlo je žito«.

Naslednja številka Soboških novin izide v torek, 15. oktobra 2024.

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Tamara Gradinski (predsednica), Damjan Anželj, mag. Brigita Perhavec, Mitja Kovačič, Nives Cajnko, Darko Rudaš in Anton Slavic.

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Grafična priprava in tisk: Grafex, d. o. o.

Naklada: 7500 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 18

ISSN št.: C501-4166
Uredništvo medija ne odgovarja za kvaliteto in slovnično pravilnost izdelanih oglasov, poslanih s strani organizatorjev dogodkov.

PRIREDITVE IN DOGODKI

četrtek, 19. 9. 2024, ob 18.00	84. Vanekov večer Vlasta Nussdorfer: »MOJ POGLED NA VČERAJ, DANES, JUTRI« UŠF in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 20. 9. 2024, ob 20.00	Mikkove karaoke	Mikkov klubski prostor
torek, 24. 9. 2024, ob 18.00	predstavitve pesniške zbirke Milko Podlesek: »KREJSNA NOUČ« pogovor vodi Robert Titan Felix, glasbena gosta Dorina Gujt in Jakob Podlesek Založba Volosov hram in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 27. 9. 2024, od 11.00 do 20.00	SOČNA VILICA zadnja izvedba 9. sezone	Slovenska ulica, Murska Sobota
torek, 1. 10. 2024, ob 18.00	predstavitve knjig KAR ZAPIŠEJO ROMI: San-di Horvat: »BELI ROM« Marcel Baranja: »TVOJ CIGANSKI OBRAZ BLEDI« Založba Ška, Romski akademski klub in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 3. 10. 2024, odhod iz Murske Sobote ob 8.30	dnevi evropske kulturne dediščine in teden kulturne dediščine KULTURNA POT NA TROMEJNIK PIŠK MS in Vrtec Beltinci	Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota
petek, 4. 10. 2024, ob 19.00	PUB KVIZ #8 Mikk MS	Mikkov klubski prostor
četrtek, 10. 10. 2024, ob 17.00	predstavitve knjige Tina Sovič: »AFRIŠKI DNEVNIK NEKE BELKE« Založba Primus in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 10. 10. 2024, ob 18.00	pogovorni večer Restavracija z Normo Bale: DEJAN ZEČEVIČ (Plesna šola Zeko) Business Point ART	Business Point ART, Lendavska 1a (nekdanji Pomurski tisk)

GLEDALIŠKE PREDSTAVE

sreda, 18. 9. 2024, ob 18.00	Mojca Rudolf: »ZMENKI« Gledališka skupina Kul-turni Osnovne šole III Murska Sobota	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 2. 10. 2024, ob 19.00	komedija »VISOKA NAPETOST« Matjaž Javšnik	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 9. 10. 2024, ob 19.00	monokomedija »KASIČAKO« Dušan Radič	Gledališče Park v Murski Soboti

KONCERTI

sobota, 21. 9. 2024, ob 21.00	KONTRADIKSHN + BETEK	Mikkov klubski prostor
sobota, 28. 9. 2024, ob 21.00	NIET – 40 LET + PREDSKUPINA WASSERDICHT	grajsko dvorišče
petek, 4. 10. 2024, ob 19.00	EVA BOTO koncert pred izidom drugega albuma	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 5. 10. 2024, ob 21.00	METAL KLAVNICA	Mikkov klubski prostor
petek, 11. 10. 2024, ob 19.00	GAL GJURIN Z ZASEDBO: »LJUBKE LJUDSKE – ZGODBA O SLOVENIJI«	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 12. 10. 2024, ob 21.00	klubski maraton Radia Študent 2024 VRAŽEVERJE + NIKOLA KOKOTOVIČ	Mikk Murska Sobota

DOGODKI ZA OTROKE

vsak torek ob 16.30	razvojno podprte igralne urice za predšolske otroke	igralnica Mali ČuDo
vsako sredo ob 16.30	pravljlične urice PRAVLJICE IN USTVARJALNE DELAVNICE PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
vsak četrtek ob 9.30	razvojno podprte igralne urice za dojenčke	igralnica Mali ČuDo
vsak četrtek ob 16.30	razvojno podprte igralne urice za malčke	igralnica Mali ČuDo
ponedeljek, 30. 9. 2024, ob 9.30	pravljlična ura PRAVLJICA Z USTVARJALNICO KS Pušča in PIŠK MS	Hiša sobivanja in znanja v Pušči
ponedeljek, 7. 10. 2024, dopoldne (za šole)	»DEKLE, OBLJUBLJENO SONCU« pripovedovalsko-glasbeni dogodek	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 8. 10. 2024, dopoldne (za vrtce in šole)	»PRINCESA NA ZRNU GRAHA«, Lutkovno gledališče Maribor	Gledališče Park v Murski Soboti

FILMI

četrtek, 3. 10. 2024, ob 19.00 – projekciji sledi pogovor z ustvarjalci filma sobota, 6. 10. 2024, ob 20.00	»ODREŠITEV ZA ZAČETNIKE«, Slovenija, Srbija, Norveška, Italija, Hrvaška, 122 min Režiserka Sonja Prosenc raziskuje sodobna družbena vprašanja v humorni, tragikomični reimaginaciji Pasolinijeve »Teoreme«.	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 12. 10. 2024, ob 20.00 nedelja, 13. 10. 2024, ob 19.00	»JUTRI JE ŠE EN DAN«, Italija, 118 min Komična drama, navdihnjena z italijanskim neorealizmom, je osvojila srca gledalcev in v domači Italiji po gledanosti prehitela celo film »Barbie«.	Gledališče Park v Murski Soboti

DELAVNICE

vsak ponedeljek ob 17.00	KALILENICA delavnice za starše in otroke do 3. leta starosti (učenje ljudskih pesmi, zbadljivk in izštevank) Kalilenica in PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
--------------------------	---	--

PREDAVANJA

sreda, 25. 9. 2024, ob 17.00	HOSPICKAFE Hospic MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 4. 10. 2024, od 9.00 do 13.00	izobraževanje za upokojence DIGITALNO ZNANJE obvezne prijave na DU Murska Sobota; Mobilni heroji	Mensana, Murska Sobota
ponedeljek, 7. 10. 2024, ob 9.00	SKRB ZA ZDRAVO HRBTENICO DU Murska Sobota	Mensana, Murska Sobota

RAZSTAVE

ponedeljek, 2. 9. 2024 na ogled do 25. 9. 2024	MATEVŽ ŠKALIČ: »NARAVOSLOVNA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA« DOPPS MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 12. 9. 2024, ob 17.00 na ogled do 30. 9. 2024	ODPRTJE RAZSTAVE »VEČERNIČINA LITERARNA BERA« Argo – društvo za humanistična vprašanja in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 26. 9. 2024, ob 18.00	odprtje razstave likovnih del Igorja Banfija » SLIKE « Business Point ART	Business Point ART, Lendavska 1a (nekdanji Pomurski tisk)
sreda, 2. 10. 2024, ob 17.00 na ogled do 19. 10. 2024	Danica Bagari: »SAMOSTOJNA SLIKARSKA RAZSTAVA« Likovna sekcija Likos pri KUD Štefan Kovač in PIŠK Murska Sobota	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 4. 10. 2024, ob 17.00 na ogled do 30. 11. 2024	dokumentarna razstava » MÁRTON FARAGÓ – FREYER MÓR, PRVI IZOBRAŽENI SLIKAR JUDOVskega POREKLA IZ LENDAVE « PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sobota, 5. 10. 2024, ob 10.00	DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE družinski sprehod po stalni razstavi z reševanjem izzivov (brezplačno) Pomurski muzej Murska Sobota	Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do 9. 10. 2024	Galerija Equarna predstavlja štiri generacije ZMAGO LENARDIČ/KSENIJA ČERČE/STAŠ KLEINDIENST/GAŠPER CAPUDER	Galerija Murska Sobota
stalna razstava	» LJUDJE OB MURI «	Pomurski muzej Murska Sobota
gostujoča razstava na ogled do septembra 2024	» VEŠČINE IN SKRIVNOSTI MOJSTROV IN MOJSTRIC TKANJA «, gostujoča razstava Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož	Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do 31. 12. 2024	občasna razstava » PREDMETI VESELJA «	Pomurski muzej Murska Sobota

ŠPORT

vsako soboto ob 9.00 (ob dežju odpade)	TRIM-MIX vodi Tadeja Markoja Zečevič ZKTŠ Murska Sobota	Fazanerija Murska Sobota
torek, 17. 9. 2024, ob 9.00	MINI OLIMPIJADA ZKTŠ Murska Sobota	atletski stadion ob Osnovni šoli I Murska Sobota
od ponedeljka, 23. 9., do ponedeljka, 30. 9. 2024	EVROPSKI TEDEN ŠPORTA MO MS Murska Sobota in ZKTŠ Murska Sobota	različne lokacije po Murski Soboti
ponedeljek, 23. 9. 2024, od 9.00 do 17.30	PRAZNIK ŠPORTA OB SOBOŠKEM JEZERU ZKTŠ Murska Sobota	Soboško jezero

DOGODKI V HIŠI SADEŽI DRUŽBE – celoten program je dostopen na: <http://www.filantropija.org/murska-sobota/>

ponedeljek, 16. 9. 2024, od 16.00 do 18.00	KVAČKA – delavnica kvačkanja (Romana Palič)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 16. 9. 2024, ob 17.00	KAKO ČUSTVA VPLIVAJO NA TELO, BOLEZNI IN ZDRAVJE (Andrej Pešec)	Hiša Sadeži družbe
torek, 17. 9. 2024, ob 9.30	GLASBENA DELAVNICA – LJUDSKA PESEM (Marijana Škrilec)	Hiša Sadeži družbe
sobota, 21. 9. 2024, ob 18.00	gledališka igra » SEM IN HIN PA TJA UND HER « farsa v enem dejanju po motivih Ödöna von Horvátha (slovensko/nemško in obratno)	Hiša Sadeži družbe
petek, 27. 9. 2024, ob 17.00	DRUŽABNE IGRE (Dominik Golob)	Hiša Sadeži družbe